Jaargang 116. Woensdag, 12 Augustus 1857. No. 96.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD

voor de Stad en Provincie Groningen.

De COMMISSARIS DES KONINGS in de Provincie Groningen brengt door deze ter kennis van de belanghebbenden, dat de **passage** met **Rijtuigen** over de brug liggende over de **zuidwending** bij de **Poffert**, in den weg tusschen **Groningen** en **Stroobos**, uit hoofde van de HERSTELLING derzelve, **van af den ... dezer maand tot nadere bekendmaking zal zijn GESTREMD.**

GRONINGEN, 10 Augustus 1857.

De Commissaris des Konings voornoemd:
Bij deszelfs afwezen,
Het Lid van Gedeputeerde Staten:
J. HOMAN.

PERSONELE BELASTING.

De BURGEMEESTER van de Gemeente *Groningen* brengt bij deze ter kennis van de daarbij belanghebbende ingezetenen, dat het door den Heer COMMISSARIS DES KONINGS in deze Provincie, bij resolutie van den 4den Aug. 1857, executoir en invorderbaar verklaard derde gedeelte van het PRIMITIEF KOHIER voor de Belasting op het Personeel over het dienstjaar $18\frac{57}{58}$, op heden ter invordering aan den Ontvanger van 's Rijks belastingen alhier is overgegeven, en dat een ieder verpligt is zijnen aanslag op den bij de wet bepaalden voet te voldoen.

Wordende tevens ter kennis gebragt van de Belastingschuldigen in de Gemeente, dat de reclames, volgens art. 45 § 1 der wet op de Personele Belasting, van den 29sten Maart 1833 (*Staatsblad* no. 4), welke zij mogten vermeenen te hebben wegens den aanslag in vermeld kohier, vóór of op den laatsten dag der drie maanden, volgende op den dag dezer afkondiging, zullen moeten worden ingediend aan H.H. Gedeputeerde Staten dezer Provincie, des verkiezende, door tusschenkomst van den Heer Controleur van de Divisie, W. CRAEIJVANGER; kunnende op geene reclames worden gedisponeerd, welke na dien tijd mogten worden ingeleverd; — alsmede, dat binnen dienzelfden termijn moeten worden ingediend de zoodanige reclamatiën, welke ten onderwerp hebben het herstel van begane abuizen of misstellingen in de schattingen en tellingen, op hunne aanvrage gedaan, of ook het herstel van fouten, in hunne eigene aangifte plaats hebbende, hoedanige reclamatiën eveneens door tusschenkomst der H.H. Controleurs kunnen worden ingediend, doch, naar het voorschrift van art. 34 § 3 der wet op het Personeel, behooren te zijn gerigt aan Z. Exc. den Minister van Financiën en niet aan H.H. Gedeputeerde Staten.

Al hetgeen bij deze aan de Belastingschuldigen wordt herinnerd, met aanbeveling, om zich daaraan, ter bevordering hunner eigene belangen, stiptelijk te houden.

En zal deze op heden afgekondigd en op de gewone plaatsen worden geaffigeerd, ten einde ter kennis van een ieder te komen.

GRONINGEN, 10 Augustus 1857.

De Burgemeester voornoemd: J. SLOT.

PATENTREGT.

De BURGEMEESTER der Gemeente *Groningen* brengt bij deze ter kennis van de daarbij belanghebbende PATENTPLIGTIGE Ingezetenen dezer Gemeente, dat door den Heer COMMISSARIS des KONINGS in deze Provincie, bij resolutie van den 4den Aug. 1857, het 3de gedeelte van het PRIMITIEF KOHIER van **PATENTREGT** over het dienstjaar $18\frac{57}{58}$ is *executoir* verklaard, welk Kohier op heden ter invordering aan den Heer ONTVANGER der Gemeente is overgegeven, en dat een ieder verpligt is zijnen aanslag op den bij de wet bepaalden voet te voldoen; zullende diegenen, welke zich in de aanslagen van het regt van PATENT bezwaard mogten achten, bevoegd zijn hunne reclames binnen drie maanden na dagteekening dezer in te dienen, overeenkomstig het voorschrift der Wet van den 21sten Mei 1819, en wel zoodanig, dat hunne Adressen, ofschoon aan Heeren GEDEPUTEERDE STATEN gerigt, moeten worden ingediend bij den Heer Controleur van de Divisie, W. CRAEIJVANGER, wonende te *Groningen*.

En opdat niemand hiervan onwetend blijve, zal deze op de in de Gemeente worden afgelezen, en ter gewone plaatsen aangeslagen.

Gedaan te *Groningen* den 10den Augustus 1857.

De Burgemeester voornoemd: J. SLOT.

BUREAU VAN POLITIE.

Ter **herkenning gedeponeerd** de navolgende gevonden Goederen:

Een ZWART ZIJDEN **VROUWEN VOORSCHOOT.**

Een WITTE **VROUWEN ZIJZAK**, waarin eene PORTE-MONNAIE, WITTE DOEK, ENZ.

NIEUWSTIJDINGEN.

NOORD-AMERIKA.

Uit Washington wordt, onder dagteekening van den 22sten Julij j.l., gemeld, dat de scheepskapitein *Walter M. Gibson* dien dag aldaar een lang onderhoud met het hoofd van het departement van marine gehad had over middelen tot aanknooping van handelsbetrekkingen in den Oost-Indischen Archipel. Door een groot aantal kooplieden van New-York en Boston werd verlangd, dat er voor deze zaak onverwijld iets zou gedaan worden. Een voorstel van gelijke strekking is bij den senaat der Unie in de afgeloopen zitting door een van de leden aanhangig gemaakt, maar niet tot eene afdoende beslissing gebragt.

De president en het kabinet hebben zich voorts volkomen vereenigd met de proclamatie, door den heer *Walker*, gouverneur van Kansas, uitgevaardigd. Men beschouwt een gevecht tusschen de troepen en de insurgenten als onvermijdelijk. De gouverneur heeft last bekomen om de wetten van het grondgebied tegen elken prijs, des noods gewapenderhand, te doen eerbiedigen.

BRITSCH-INDIË.

De *Times* roept wraak over de wreedheden, welke in Indië door de oproerige inlanders aan de Engelschen, en vooral ook aan hunne vrouwen en kinderen gepleegd zijn, en zegt, daarover in partikuliere brieven bijzonderheden gevonden te hebben van zoo gruwelijken, duivelschen aard, dat zij zelfs door mannen naauwelijks aan elkander toegefluisterd kunnen worden. Het blad verlangt, dat die snoodheden zonder verschooning gestraft worden, en dat er aan de oproerlingen een schrikbarend voorbeeld worde gesteld, waarvan de eerstvolgende menschengeslachten in alle hoeken van Indië met huivering zullen spreken. Dat is ook, naar de meening van dat blad, het voorschrift der koel overwegende staatkunde, daar er maar één ding is, hetwelk den Oosterling wezenlijk ontzag inboezemt, namelijk tentoonspreiding van onweêrstaanbare kracht.

Schrikbarend is echter ook de teregtstelling geweest van Cipaijers te Ferozepore. 24 ter dood veroordeelden, waaronder een, die pas in het gevecht gewond en geamputeerd was, werden aangevoerd. Hun, die bekentenissen wilden doen, werd strafvermindering toegezegd; 12 gaven zich aan; de 12 overigen, waaronder de geamputeerden, werden nevens elkâar opgehangen. 10 andere muiters werden hierop voorgebragt, en elk voor een stuk geschut gebonden, dat werd afgeschoten, zoodat de stukken der ligchamen overal werden heengeslingerd. De artilleristen waren geheel bebloed, en een werd er omvergeworpen door een tegen hem geslingerden arm. Dit ijzingwekkend tafereel had een' diepen indruk gemaakt.

Sir *H. Lawrence*, die reeds van Lucknow, in Oude, naar Cawnpore geweken was, heeft zich genoodzaakt gezien ook uit die laatste stelling terug te wijken. Met diep leedwezen voegt men hierbij, hoe gezegd wordt, dat de gezondheidstoestand van sir *H. Lawrence* zóó ongunstig is, dat zijne diensten, althans gedurende eenigen tijd, in dit gevaarlijk oogenblik, indien zelfs niet voor altijd, voor het land verloren zijn.

RUSLAND.

De Russische vloot ondergaat eene reorganisatie. De zeilschepen zullen door stoomschepen met schroefvermogen vervangen worden. De ondervinding van den laatsten oorlog heeft de noodzakelijkheid van dezen maatregel bewezen. Het gouvernement heeft schroefstoommachines doen bestellen voor 9 linieschepen, 4 fregatten, 2 korvetten, 10 goëletten en 4 transportschepen. De grootvorst *Konstantijn* stelt alles in het werk om de reorganisatie te bespoedigen. De kruisvaart in de Oostzee zal dit jaar geen plaats hebben, dewijl die vaart kostbaar is en geen nut oplevert. Men zal de schepen langere reizen laten doen. Reeds hebben 275 zeeofficieren en 5000 matrozen, daaronder niet begrepen de garde-mariniers en zeekadetten, buitenlandsche zeetogten ondernomen. De schepen *Aurore*, *Olivouzza* en *Duina* zijn naar de havens van Siberië, terwijl 3 korvetten met schroefstoomvermogen, en 2 klippers naar dezelfde wateren zijn vertrokken; in de Middellandsche zee is een eskader van 1 linieschip, 3 fregatten en 1 brik; naar de Zwarte zee zijn 6 korvetten; en 46 officieren bevinden zich buitenslands voor dienstzaken voor de marine. Rusland wil zich eene zeemagt overeenkomstig zijnen rang onder de Europesche mogendheden aanschaffen.

TURKIJE.

Het reeds in ons vorig nommer per telegraaf medegedeelde berigt omtrent het afbreken der diplomatieke betrekkingen door den Franschen gezant, wordt bevestigd door de berigten over Parijs en Weenen. Ook de vertegenwoordigers van Rusland, Pruissen en Sardinië hebben, door eensluidende nota's, het afbreken van hunne diplomatieke betrekkingen met de Porte, alsmede hun onverwijld vertrek aangekondigd, omdat de Sultan den kaïmakan van Moldavië niet wil afzetten. De Russische vlag is den 6den dezer, des morgens te tien uur, ingehaald.

Wat de reden van deze handelwijze betreft, men geeft daaromtrent de twee volgende lezingen. Volgens de eerste, zou de Fransche gezant het eerst het sein der afbreking gegeven en dit besluit genomen hebben ten gevolge der weigering van de Turksche regering, om prins *Vogorides* uit zijne betrekking te ontslaan. De tweede opgegevene reden is vollediger en waarschijnlijker. De vier mogendheden zouden er toe gebragt zijn hunne betrekkingen met Turkije af te breken ten gevolge van de weigering, om de verkiezingen in Moldavië voor nietig te verklaren. Een ommekeer heeft dus bij de Porte plaats gehad, welke, volgens de laatst ontvangene tijdingen, op dit punt aan de eischen van Frankrijk en van de drie geallieërde mogendheden had toegegeven. Deze hebben immers gemeld, dat het Ottomannisch kabinet de onwettigheid der verkiezingen, die op den 19den j.l. in Moldavië plaats hadden, heeft erkend en nieuwe verkiezingen uitschreef tegen den 10den Aug. e.k. Uit alles blijkt zeer duidelijk, dat de heer *de Thouvenel* niet dan volgens de bepaaldste en uitdrukkelijkste bevelen van zijne regering gehandeld heeft.

Deze afbreking der diplomatieke betrekkingen van de meerderheid der op het Parijsche congres vertegenwoordigd geweest zijnde mogendheden met de Porte is van groot gewigt; ze zou den staatkundigen gezigteinder van Europa zeer kunnen benevelen. Daarentegen gelooft men echter ook, dat er geen reden bestaat om er zich buitengewoon over te verontrusten en er het voorspel van nieuwe verwikkelingen in te zien, die onmiddellijk van diplomatiek- op krijgs-terrein zouden overgebragt worden. De overeenstemming, welke in de besluiten van Frankrijk, Pruissen, Rusland en Sardinië heerscht, even als het bezoek, dat Keizer *Napoleon* aan het Britsche hof brengt, zijn daadzaken, welker geruststellend karakter oogenblikkelijk in het oog valt. Men verwacht toch wel, dat Keizer *Napoleon* alles te Osborne zal doen, om zijne benaming van het *keizerrijk van den vrede* niet op nieuw eene hersenschim te doen blijken, en bij de verwikkelingen, die Engeland reeds te overwinnen heeft, mag men gelooven, dat het in Turkije niet te hoogen toon zal willen blijven voeren, te minder, omdat de vier protesterende mogendheden niet de vereeniging willen doordrijven, maar alleen verlangen, dat de verkiezingen in de Donau-vorstendommen vrij zullen geschieden, en de bepalingen van het Parijzer verdrag billijkerwijze zullen worden opgevolgd. De fondsen houden zich dan ook goed staande.

De Porte heeft aan de gezanten der groote mogendheden eene nota gezonden tot regtvaardiging van haar gedrag. De door den Parijsschen *Moniteur* geopperde bezwaren worden in dit stuk wederlegd. Dat de kaïmakan den kolonel *Ranetta* naar Batuchani heeft gezonden, tot belemmering der kiesvrijheid, wordt geloochend.

Van goederhand wordt gemeld, dat er in Konstantinopel wel spraak is geweest, als of de aldaar gevestigde Britsche ambassadeur, lord *Redcliffe*, voornemens zoude zijn om, met verlof van zijne regering, voor een bepaalden tijd, die hoofdstad te verlaten, maar dat men er op kan rekenen, dat hij er niet aan denkt om zich, in de tegenwoordige omstandigheden, van zijnen post te verwijderen. Men verwacht evenwel, dat hij bevel zal bekomen, de Porte meer op zich zelf te laten besluiten. Men beweert, dat sedert het beleg van Silistria door de Russische troepen, het gezag en de zelfstandigheid van de Porte op geene zoo gevaarlijke proef is gesteld, als thans, ter zake van het bestuur van Moldavië; — dat de kaïmakan, of bewindhebber in dat vorstendom, zich naauwkeurig heeft gehouden aan de instructiën, welke hem uit Konstantinopel zijn toegezonden; — dat, als de Porte werd genoodzaakt hem uit dien hoofde te berispen, of te verloochenen, zij allezins in haar gezag zou worden gekrenkt, en dat dit niet anders zou kunnen worden aangemerkt, dan als eene eerste schrede op den weg om Turkije gaande weg aan de willekeur eener vreemde mogendheid te onderwerpen.

Er zijn in den avond van den 18den Julij twee niet onbelangrijke stukken gewisseld tusschen *Reschid*-pacha en den Engelschen gezant en den Oostenrijkschen internuntius. In het eerste verklaart *Reschid*-pacha, dat hij aan beide laatstgenoemden op zijn yali (landhuis) voorgeslagen heeft, na de eerste ingewilligde verdaging van eene week voor de Moldavische verkiezingen, nog een nieuw uitstel van 14 dagen vast te stellen, opdat de Fransche gezant nieuwe instructiën zoude kunnen inwinnen. Het antwoord der Engelsch-Oostenrijksche diplomaten luidde echter, dat zij van oordeel waren, dat de Porte geen nieuw uitstel mogt verleenen. Hierdoor hield zich de Turksche regering verpligt, de verkiezingen te doen plaats hebben.

Van eene geloofwaardige zijde verzekert men, dat de vier Europesche mogendheden (Frankrijk, Rusland, Pruissen en Sardinië) tegenover de Porte slechts eene staking der diplomatische betrekkingen bedoelen, en dat genoemde gezanten voor het oogenblik Konstantinopel nog niet zullen verlaten.

— Volgens berigten uit Bucharest van den 17den Julij j.l., die van wege het Pruissische gouvernement openbaar gemaakt zijn, stonden de veldgewassen in Wallachije en Moldavië ongemeen gunstig en beloofden zij eenen zoo ruimen oogst, als men er bij menschenheugenis niet gehad had.

— Uit Sarajewo verneemt men, dat de klagten door de Christenbevolking der districten Liono en Maglay naar Konstantinopel opgezonden over de onderdrukking welke zij van de overheden te verduren had, niet zonder gevolg zijn gebleven. De meeste hoogere beambten zijn namelijk afgezet of verplaatst, en de districtsraad van Liono is wegens onbillijke handeling en het te buiten gaan zijner bevoegdheid geheel vernieuwd, en tegen enkele leden die zich aan schandelijke afpersingen hebben schuldig gemaakt, is eene geregtelijke vervolging ingesteld.

ITALIË.

In Florence worden tot ontvangst van den H. Vader grootsche aanstalten gemaakt. De poort waardoor de Paus moet binnenkomen wordt verbreed, de straten die hij zal doortrekken, worden hersteld en verfraaid.

Er is sprake van een congres, dat onder het voorzitterschap van den Paus, door de Italiaansche vorsten, te Bologna zal gehouden worden. Daarop zal de politieke toestand van dit schiereiland in overweging genomen en een protest tegen de bescherming der Mazzinisten in Engeland opgesteld worden; wijders zal men zich daar nog onledig houden met een algemeen stelsel van belastingen, posttarieven, telegrafen en spoorwegen in Italië.

In het consistorie, dat de Paus den 5den Aug. te Bologna hield, werden door dezen 21 bisschoppen voorgesteld.

— De gemeenteraad van Genua, die door de hooge regering onlangs ontbonden is wegens wederspannigheid tegen hare bevelen, en bepaaldelijk omdat hij weigerde van de ingezetenen zekere belasting ten behoeve der algemeene schatkist te heffen, is thans weder geheel herkozen, met uitzondering van één der 80 leden, zoodat het Sardinische gouvernement nu niet enkel met het bestuur van de tweede stad des rijks, maar ook met hare bevolking in geschil is.

— Den 12den zal de onderzeesche telegraaf worden gelegd van Sardinië naar Algiers, waartoe de Sardinische regering eene rijksstoomboot beschikbaar heeft gesteld. — Verder wordt verzekerd, dat de Napelsche regering hare toestemming heeft verleend tot het leggen van een onderzeeschen telegraaf, over Capopassaro, Girgenti en Pantelleria, in Sicilië, deels naar Malta en deels naar Algiers.

In Napels is de graanoogst afgeloopen; er is naar raming anderhalf maal zoo veel tarwe en twee maal zoo veel boonen geoogst als in een gewoon jaar. Men verwachtte dan ook, dat het verbod van den graanuitvoer weldra opgeheven zou worden.

SPANJE.

De Koningin heeft gratie verleend aan tien personen, die aan de revolutionaire bewegingen in Andalusië hadden deelgenomen. — De heer *Llorente*, die na zijne aankomst in Barcelona, als staatsgevangene was opgesloten, is met nog andere, wegens staatkundige aangelegenheden gevangen genomen personen, op last van den kapitein-generaal, weder in vrijheid gesteld.

De heer *Lafragua* is uit Spanje naar Mexico teruggekeerd; hij gaat nieuwe instructiën halen, om het geschil, waarin de Westersche mogendheden thans als bemiddelaars zijn opgetreden, eindelijk tot een einde te kunnen brengen. Aan de Londensche *Times* wordt daaromtrent uit Parijs geschreven, dat in die hoofdstad de conferentie tot vereffening van het Mexicaansche geschil gehouden zal worden tusschen de vertegenwoordigers van Spanje en Mexico en die van de bemiddelende mogendheden, namelijk Frankrijk en Engeland. »Ons gouvernement — zegt de Engelsche berigtgever — heeft op dit punt aan het dringende verlangen van Frankrijk toegegeven; maar het is de vraag, of het in Europa niet te veel gewoonte zal worden, de beslechting van elke belangrijke aangelegenheid uit Parijs te verwachten. In allen gevalle is het te hopen, dat de conferentie het doel bereike; want veertig tot vijftig duizend Amerikanen stonden gereed om het Mexicaansche grondgebied binnen te dringen als hulptroepen in eenen oorlog tegen Spanje."

Den 31sten Julij zijn 300 soldaten te Barcelona naar Cuba scheep gegaan.

— Den 28sten Julij is uit Toulon voor Barcelona aangekomen het Engelsche eskader, onder bevel van den admiraal *Lyons*, tellende 423 stukken en 8470 manschappen. De admiraal is aan wal gekomen, ten einde bij den kapitein-generaal zijne opwachting te maken.

DUITSCHLAND.

Volgens zeer geloofwaardige particuliere berigten uit de Oostenrijksche staten stroomt, sedert de afkondiging van het concordaat, zulk eene menigte van nieuwe lidmaten der Evangelische Kerk toe, dat de geestelijken niet meer weten zich te redden en den voor het onderwijs noodigen tijd te vinden. Het wordt ten volle bevestigd, dat een der voornaamste Hongaarsche industriëlen met driehonderd zijner arbeiders zich aan het Protestantsche geloof heeft aangesloten, en dergelijke voorvallen geschieden in Weenen, Bohemen, Moravië, Karinthië, in het algemeen overal, waar Protestantsche gemeenten gevonden worden. Met name neemt ook het getal der priesters toe, die uit de Oostenrijksche staten vlugten, om in het buitenland naar hunne overtuiging te kunnen leven en dikwijls ook om in de dienst der Evangelische Kerk te treden.

— Eenigen tijd geleden is, met goedkeuring des Konings van Pruissen, van het in Berlijn bestaande Evangelisch verbond eene uitnoodiging aan de Evangelische Christenen van alle landen uitgegaan, om aldaar in de maand September eene algemeene bijeenkomst te houden ter bevordering van de eensgezindheid en de broederlijke liefde tusschen de onderscheiden Protestantsche kerkgenootschappen. Deze uitnoodiging heeft in Pruissen tot een hevigen strijd aanleiding gegeven. De door hare uitsluitende rigting bekende kerkelijk-politieke partij, aan wier hoofd de heer *Stahl* staat, en die van het tot stand komen dezer vereeniging verkorting van haren invloed vreest, heeft zich van den beginne af hevig daartegen verzet, en geene middelen ontzien om de oogmerken dergenen, die het denkbeeld geopperd hadden, verdacht te maken en anderen van de bijwoning der vergadering te weêrhouden. Zelfs van den openbaren kansel is door de volgelingen dezer partij daartegen geijverd. Van den anderen kant heeft men het stilzwijgen op deze beschuldigingen en aantijgingen niet bewaard. Bij dezen strijd nu heeft het veel opziens gebaard, dat het gouvernement gemeend heeft in dezen onbewimpeld zijne afkeuring van de bemoeijingen van de partij des heeren *Stahl* te moeten te kennen geven. In overeenstemming daarmede moet op bevel des Konings door den oppersten Evangelischen kerkeraad aan al de generaal-superintendenten der landskerk bekend gemaakt zijn, dat Zijne Majesteit niet wil, dat het stilzwijgen van zijnen kant omtrent die bemoeijingen als een blijk van goedkeuring beschouwd worde; dat het veeleer aan geenen twijfel moet onderhevig zijn, dat Z. M. een bijzonder belang stelt in eene vereeniging, welke Hoogstdezelve begroet als een nog niet beleefd bewijs van Christelijken broederzin en van de wakende zorg der Voorzienigheid voor de Evangelische geloofsbelijdenis. Wel is Z. M. er verre van verwijderd, aan iemand hoegenaamd te willen voorschrijven, om aan de bedoelde vergadering persoonlijk deel te nemen; maar tevens wil Z. M. aan niemand ontveinzen, welk eene hooge beteekenis hij aan die vergadering hecht, en welk eene blijde hoop voor de toekomst der kerk Z. M. daaraan ontleent.

Voorts heeft het den Koning behaagd, als een nieuw blijk zijner belangstelling, tweehonderd Frederics d'Or aan het Londensch comité van het Evangelisch verbond over te maken, als bijdrage tot dekking der kosten van de groote vergadering, die in September te Berlijn gehouden wordt. Die kosten zullen zeer belangrijk zijn en worden op ongeveer 16,000 daalders begroot. Ook de synode der Evangelische broedergemeente, thans te Herrenhut vergaderd, zal te Berlijn vertegenwoordigd wezen.

— De Zwitsersche abt *Mamie*, pastoor van Miécourt, die sinds geruimen tijd aan het reizen is, vooral in Duitschland, om gelden en bijdragen in te zamelen ten behoeve van de te bouwen R.-Katholijke kerk te Bern, zal eerstdaags

naar Zwitserland terugkeeren. Naar men meldt, is hij zeer goed geslaagd in zijne pogingen, daar hij reeds meer dan 50,000 gl. aan inschrijvingen in zijne portefeuille heeft. Vooral heeft hem zijne reis in Oostenrijk veel opgebragt; zoowel de Keizer *Frans Joseph* als ook de Keizer *Ferdinand* en de aartshertogen teekenden voor aanzienlijke bijdragen.

GROOT-BRITTANJE.

Keizer *Napoleon* heeft Vrijdag te Osborne de lords *Clarendon* en *Palmerston* in eene audiëntie ontvangen, en heeft Zaturdag met de Keizerin het inschepen der met de *James Baines* en *Champion of the Seas* naar Indië vertrekkende troepen bijgewoond.

— H. M. de Koningin der Nederlanden heeft de Schotsche Hooglanden verlaten, te Glasgou de hoofdkerk en de beurs bezocht en daarna bij den hertog en de hertogin *van Hamilton* haren intrek genomen.

— In het Hoogerhuis is Donderdag ingekomen eene petitie, geteekend door de Koningin van Oude, haar oudsten zoon en den broeder des Konings, die daarin hun leedwezen te kennen geven over den opstand in Indië, elk denkbeeld van medepligtigheid van den ex-Koning verwerpen, en zeggen, dat hunne familie Engeland steeds trouw geweest is en blijven zal. — Wegens eene kwestie van vorm is dit verzoekschrift weder teruggekomen. Er ontbrak nl. het in den aanhef van alle petitiën gebruikelijke woord *nederig*.

Sir *Fitzroy Kelly* heeft in de zitting van het Lagerhuis van Vrijdag op het bureau eene in denzelfden geest gestelde petitie nedergelegd.

Bij de commissie belast met het onderzoek of de acten 5 en 6 van *Willem IV*, betrekkelijk tot den eed der getuigen voor de geregthoven, van toepassing kunnen gemaakt worden op de leden van het Lagerhuis, zoude volgens den *Morning Herald* twee vragen in behandeling zijn genomen: 1) zijn de bedoelde acten van toepassing op een geconstitueerd ligchaam als het Lagerhuis; en 2) zoo ja, is dan het Lagerhuis bevoegd om den eed door de eene of andere verklaring te vervangen met weglating van de woorden *op het ware geloof eens Christens?*" De procureur-generaal heeft de eerste vraag bevestigend beantwoord, doch zijn gevoelen werd door onderscheidene leden hevig bestreden.

De zitting van het Parlement zal den 22sten dezer door de Koningin in persoon worden verdaagd. Het ministeriële diner, dat de sluiting voorafgaat, is op den 15den of 16den dezer bepaald.

— In de verschillende krijgshavens aan het Kanaal heerscht bij voortduring eene onbeschrijfelijke bedrijvigheid met het verzenden van soldaten naar Indië.

— Pater *Conway*, die weldra in Ierland zal te regt staan voor zijne onwettige bemoeijingen in zake de verkiezing van den heer *Moore* in het district Mayo, heeft aan lord *Palmerston* een brief gerigt, waarin o. a. de volgende zinsnede voorkomt: »Mylord, daar de plannen om op het vaste land godsdiensttwisten te doen ontstaan, schipbreuk geleden hebben, even als ook die, welke ten doel hadden, het Katholijke volk van Ierland zijn geloof te doen verzaken, eene poging, die even vruchteloos was als eene vroegere, gedurende jaren van hongersnood aangewend, om den Ierschen landaard uit te roeijen, schijnt gij nu geneigd, om met andere kaarten te spelen en in mijn persoon en dien van mijn »broeder-zamenzweerder" den geest te dooden, die gedurende zoovele opvolgende geslachten de vervolging getart en de aanvallen van politieken- en godsdiensthaat weêrstand geboden heeft...."

— Te Hull heeft zich de verschijning voorgedaan van natuurlijk gas, bij gelegenheid van het boren van eene put. Op 48 voeten diepte stiet men op eene bedding veengrond van drie voeten dik, liggende op kiezelsteen, gebroken vuursteen en de overblijfselen van zee-schelpdieren. De hoeveelheid gas die zich ontlastte, werd berekend genoegzaam te zijn om al de straten van Hull (welke stad 100,000 inwoners telt) te verlichten, en het gas schijnt dezelfde stof of vuurdamp te zijn, die zoo dikwijls ongelukken in de mijnen veroorzaakt. De vlam vertoonde zich zuiverder dan die, welke door koolstofwatergas wordt voortgebragt, en deskundigen schrijven het ontstaan van dit gas toe aan de ontbinding van plantenstoffen, op het tijdstip van overgang tot kool. Zoodra de boor dieper zonk dan de bedding veen en tot de rotslaag naderde, hield de toevoer van gas op. Woensdag werden 21 gaspitten aangestoken met het beschreven gas, zonder dat men eenen gasmeter bezigde.

FRANKRIJK.

Zoo als wij reeds hebben medegedeeld, is Donderdag voor het hof van assises der Seine de behandeling aangevangen der zaak wegens zamenspanning tegen het leven des Keizers. Reeds van den vroegen morgen af heerschte in den omtrek van het paleis van justitie eene buitengewone levendigheid; in en om het gebouw werd de orde gehandhaafd door tal van gardes van Parijs en stadssergeanten. De autoriteiten hadden nl. eenige maatregelen van voorzorg genomen. De deur van het paleis van justitie, die anders reeds 's morgens om 6 uur geopend wordt, bleef tot 8 uur gesloten, waarna alle toegangen door eene sterke afdeeling agenten van politie werden bezet. De gangen, die naar de geregtszaal zelve voerden, waren allen gesloten, en alleen die personen werden toegelaten, welke van kaarten voorzien waren. Daar men vooruit wist, dat het onmogelijk was, zonder kaart in de geregtszaal te komen, stonden er slechts weinig personen buiten. Des te grooter was echter de menigte in de zaal zelve; elke plaats was bezet. Het binnenleiden der drie aanwezige beschuldigden trok zeer de aandacht; *Tibaldi* heeft een zeer jong voorkomen, is blond en heeft een bleek gelaat; *Grilli* heeft een zeer gewoon gelaat, en *Bartolotti* heeft eene hooge kleur en een zwarten baard.

De debatten leverden weinig meer op dan eene uitvoerige herhaling van hetgeen de acte van beschuldiging heeft medegedeeld. Vijf getuigen, op verzoek van *Tibaldi* gedagvaard, werden gehoord, terwijl zeven ten zijnen laste optraden. Na het verhoor van *Grilli* en *Bartolotti*, bleef *Tibaldi* volhouden, dat hunne verklaringen valsch waren.

In de zitting van Vrijdag droeg de procureur-generaal zijn requisitoir voor. Hij trad daarbij in eene uitgebreide ontwikkeling van de feiten, en verklaarde, hoe men er toe gekomen was zich in het bezit der bewijzen te stellen. Overgaande tot de afwezige beschuldigden *Mazzini*, *Ledru Rollin*, *Massarenti* en *Campanella*, gispte hij in hevige bewoordingen de handelingen en zienswijze van *Mazzini* en *Ledru Rollin*.

De advokaten *Desmarets* en *Licquet* droegen achtereenvolgens de verdediging van *Tibaldi* voor, en de heeren *Lacan* en *Cornut* die van *Grilli* en *Bartolotti*, waarop de procureur-generaal repliceerde; hij gaf tevens lezing van een brief van *Mazzini* aan een Pool. *Mazzini* zegt daarin, dat men niets uit de departementen te verwachten heeft en dat alleen te Parijs het initiatief genomen moet worden.

De heer *Dermouts* protesteerde daarop tegen het mengen van den naam van *Ledru Rollin* in de debatten.

Dien zelfden avond heeft het hof uitspraak gedaan, in zoover het de aanwezige beschuldigden betreft. Te 5 uur nagenoeg verlieten de gezworenen de zaal. De aangeklaagden gedroegen zich zeer rustig en *Tibaldi* zag er zelfs zeer welgemoed uit. Toen de gezworenen terug kwamen, maakte hij met de hand eene beweging als wilde hij van iemand uit het publick afscheid nemen. De gezworenen spraken het schuldig over alle drie de aangeklaagden uit. Ten gevolge van deze uitspraak werd *Tibaldi* tot levenslange deportatie veroordeeld. *Grilli* en *Bartolotti*, ten wier opzigte verzachtende omstandigheden aangenomen zijn, zijn ieder tot vijftien jaren opsluiting veroordeeld.

— Aan het ministerie van buitenl. zaken wordt een rapport in gereedheid gebragt nopens de consulaire dienst. Achter dit rapport zou de benoeming volgen van onderscheidene personen voor de Fransche consulaten in de Russische bezittingen, wier vestiging bij het Parijsche verdrag is bepaald.

— De kwestie der trans-atlantische stoomvaart is in dier voege opgelost, dat Havre eene linie zal hebben naar New-York, Nantes naar de Antilles en Mexico, Bordeaux en Marseille naar geheel Zuid-Amerika.

— De Fransche regering heeft niet willen toestaan, dat het stoffelijk overschot van *Eugène Sue* naar Frankrijk wordt overgebragt.

— Zaturdag zou voor het keizerlijke hof alhier worden behandeld het appèl, door mw. de weduwe *Pescatore* ingesteld ter zake van het vonnis door de regtbank van eersten aanleg gewezen. Alvorens de zaak behandeld werd, is aan het hof kennis gegeven van eene dading tusschen partijen tot stand gekomen, waarbij de universele erven verklaren, het te Renteria in Spanje gesloten huwelijk voor geldig te erkennen, enz. Het hof heeft van die dading aan partijen acte gegeven en dien ten gevolge geen uitspraak behoeven te doen.

BELGIË.

De clericale dagbladpers is steeds fel verbolgen over den feestdronk op 's Konings wijsheid, welke door den burgemeester *de Brouckère* op het stadhuis is ingesteld, bij gelegenheid van den maaltijd, ter eere der echtvereeniging van prinses *Charlotte*. In het dagblad *la Patrie*, het orgaan van den heer *Malou*, den bisschop van Brugge, leest men, dat het *eene teleurstelling* is geweest, dat het huwelijk niet in de St. Gudule is gesloten; — dat de bloemen-tentoonstelling heeft uitgemunt door *verlepte gewassen;* — dat de maaltijd op het stadhuis zich door *eene zeer koele gezindheid* der aanwezigen heeft onderscheiden, waartoe *de wansmakelijke dronk* van den burgemeester veel heeft bijgedragen; — dat het concert *koninklijk vervelend* is geweest, zoodat eenige Parijzenaren zich luide beklaagden, dat zij niet hadden verkozen om naar Mabille te gaan en wat des meer zij.

Dit blad meent voor 't overige te kunnen verzekeren, dat de burgemeester *de Brouckère* zich tijdens de feesten vooral heeft onderscheiden door zijn razen en tieren. Hij had, altijd volgens *la Patrie*, zich daardoor zoo gehaat en verachtelijk gemaakt, dat hij, terwijl het vuurwerk werd afgestoken, door de lagere volksklasse voor *een Hollander* werd uitgemaakt, die in het water behoorde te worden geworpen.

— *Feruck*-khan heeft 's Gravenhage niet bezocht, maar is, met wijziging van zijn vroeger reisplan, van Brussel naar Parijs teruggekeerd, en woonde daar den 5den de voorstelling in de opera bij.

NEDERLAND.

Eerste Kamer der Staten Generaal.

Zitting van Zaturdag den 8sten Augustus.

In deze zitting worden door den voorzitter medegedeeld, dat de afdeelingen hebben benoemd: tot voorzitters, de heeren *Borski*, *Cost Jordens*, *Blankenheijm* en *van Eijsinga;* tot onder-voorzitters, de heeren *van Wessem*, *van Nispen van Pannerden*, *van der Oudermeulen* en *van Swinderen;* en tot rapporteurs, onder anderen voor het wets-ontwerp op het lager onderwijs, de heeren *van Wessem*, *van Andringa de Kempenaer*, *Hartevelt* en *van Rijckevorsel*.

De commissiën van rapporteurs hebben hare verslagen uitgebragt omtrent de volgende wets-ontwerpen: tot vaststelling der uitgaven wegens verstrekkingen (*Departement van Marine*), dienst 1857; — tot verhooging der begrooting wegens den arbeid van gevangenen voor 1857; — tot verhooging van hoofdstuk V der Staatsbegrooting voor 1856; — tot splitsing der gemeente Bruinisse en toevoeging van den Anna-Jacoba-polder aan St. Philipsland; — tot verhooging van hoofdstuk IX *B* der Staatsbegrooting voor 1857 entrepôt-inrigting te Rotterdam); — tot aanvulling der bepalingen omtrent den vrijdom van den accijns op den turf en de steenkolen. Het beginsel in de voordragt opgesloten betreffende de aanvulling der bepalingen ten aanzien van den vrijdom van den accijns op den turf en de steenkolen werd in de afdeelingen door zeer vele leden erkend overeen te komen met de billijkheid; maar het tijdstip, waarop deze voordragt is geschied, vond minder bijval. — In ééne afdeeling werd algemeen verklaard, dat men de voorkeur zou hebben gegeven aan geheele afschaffing van den accijns op brandstoffen, liever dan deze partiële uitbreiding van den vrijdom; — tot inkoop van nationale schuld, waarvan de bestemming nader door de wet is te regelen. Wat den inkoop der nationale schuld betreft: zeer algemeen is in de afdeelingen de wensch geuit, dat de Regering krachtig zal voortgaan met de schulddelging, als de beste wijze om duurzaam te geraken tot vermindering der lasten, terwijl zeer vele leden zich met het wets-ontwerp, zoo als het nu is liggende, konden vereenigen. Eenige leden konden, met het oog op het oorspronkelijke doel van dit wets-ontwerp, niet verzwijgen, dat zij geenszins den aanleg voor spoorweglijnen voor 's rijks rekening goedkeurden, als alleen strekkende om den partikulieren ondernemingtgeest uit te dooven, terwijl deze, met eenige bevoorregting van de Regering, zeer wel in staat zou zijn, zelven de exploitatie van de noodige ijzeren wegen te verrigten. Voorts werd gevraagd, of de renten der kapitalen, krachtens deze voordragt aan te koopen, zullen worden uitgetrokken op de staatsbegrooting van 1858. Men hoopte bij de beraadslaging daarop eenig antwoord te erlangen.

Zitting van Maandag den 10den Augustus.

In de heden gehouden zitting zijn zes aan de orde gestelde ontwerpen van wet aangenomen en daaronder dat tot aanvulling der bepalingen ten aanzien van den vrijdom van den accijns op den turf en de steenkolen met 18 tegen 13 stemmen. De discussie over het wetsontwerp op het lager onderwijs is bepaald op Woensdag a.s.

'S GRAVENHAGE, 10 Augustus.

Door de Regering zijn bij de Tweede Kamer ingezonden de wetten betreffende de geneeskundige staatsregeling. Zij behandelen: *a.* de uitoefening van de geneeskunst; *b.* de artsenijbereidkunde, den haddel in geneesmiddelen en in heelkundige werktuigen; *c.* 't geneeskundig bestuur, en *d.* het onderzoek naar de bekwaamheid van toekomstige geneeskundigen en apothekers.

— De nieuw benoemde advokaat-generaal bij den hoogen raad der Nederlanden, mr. *J. W. Römer*, heeft, in handen van Z. M. den Koning op het Loo, den gevorderden ambtseed afgelegd.

— Zaturdag heeft aan het departement van buitenl. zaken de uitwisseling plaats gehad der acten van bekrachtiging op de overeenkomst, den 24sten October tusschen Nederland en Turkije gesloten, tot regeling der voorwaarden, waarop consuls der Ottomanische Porte in de voornaamste havens der Nederlandsche koloniën zullen worden toegelaten.

— Uit het 41ste jaarverslag van het Fonds ter aanmoediging en ondersteuning van de gewapende dienst in de Nederlanden, ter algemeene vergadering van den 29sten Julij j.l. uitgebragt, blijkt o. a.: dat gratificatiën werden verleend aan 1878 personen, als: 252 verminkten in den veldtogt van 1815; 56 nagebleveneu van gesneuvelden in denzelfden veldtogt; 23 verminkten in Neêrlands overzeesche koloniën of bezittingen buiten Europa; 105 in den veldtogt in 1814; 46 in oorlogen vóór November 1813; 220 in den strijd tegen België; 78 nageblevenen van gesneuvelden in denzelfden strijd; 1098 infirmen, waaronder zich bevinden 588 blinden, terwijl de overigen allen in bevolene dienst infirm zijn geworden, of volle 40 jaren hebben gediend. Behalve de verminkten in den strijd, die dadelijk opgenomen werden nadat zij hunne aanspraak bewezen hebben, waren er 654 infirmen, die eene gratificatie uit het fonds hadden verzocht, en daarop aanspraak zouden kunnen maken, indien de krachten van het fonds toelieten allen te ondersteunen, die in bevolene dienst gebrekkig en daardoor hulpbehoevend geworden waren. De uitgaven hadden bedragen *f* 75,078.78½, en de ontvangsten *f* 73,772.14, zoodat er een tekort was van *f* 1,315.64½. In het invaliedenhuis werden verpleegd 27 personen; tot bestrijding der kosten van dat gesticht hadden gestrekt eene rijkstoelage van *f* 5000 en eene toelage van de gemeente Leiden ad *f* 600, afgestane gratificatiën en pensioen, en eene bijdrage uit dit fonds ad *f* 4092.31, te zamen *f* 22,310.75. De jaarlijksche collecte had opgebragt *f* 26,834.54, dus *f* 225.03½ minder dan in 1855.

— Gisteren is in de residentie aangekomen dr. *S. A. Buddingh*, na zijne hem door den Koning opgedragen algemeene inspectie over de Protestantsche kerk en het schoolwezen in Ned. Indië, welke ruim vijf jaren heeft geduurd, gelukkig volbragt te hebben. Bijzonderheden zijn omtrent die inspectie nog niet bekend; evenwel weet men uit de verslagen en andere Indische berigten, dat deze belangrijke zending de weldadigste vruchten heeft gedragen, zijnde het aantal predikanten in Indië bijkans verdubbeld en aan het schoolwezen eene groote uitbreiding gegeven. Vele nieuwe gemeenten zijn er gesticht; ook moet de heer *Buddingh* onder de Heidensche Battahvolkeren en de Alfoeren met ijver en goed gevolg werkzaam zijn geweest; reeds zouden onder de eerstgenoemde volken scholen geopend en zendelings-leeraren werkzaam zijn.

— Eerlang zal voor de arrondissements-regtbank alhier eene vreemdsoortige zaak behandeld worden. Bij den laatst plaats gehad hebbenden brand bij de heeren *Enthoven en Co.* moet namelijk een bijzonder persoon in de uniform van onderofficier der schutterij zijn verschenen en zich bij het appèl hebben aangemeld voor een niet present zijnde onder-officier. Hij zou zich alzoo eene kwaliteit hebben aangematigd, die hij niet bezat.

— Uit berigten van Konstantinopel, alhier ontvangen, blijkt, dat, na het vertrek van den Russischen gezant uit die hoofdstad, de bescherming van personen en eigendommen van Russische onderdanen en de behartiging hunner belangen is opgedragen aan den Nederlandschen ministerresident aldaar, graaf *van Zuylen van Nyevelt*.

BREDA, 9 Augustus.

Men verneemt, dat gedurende de maand September e.k. een aanzienlijk legerkorps te 's Bosch zal zamengetrokken worden om daar te kamperen. Gedurende den nacht zullen de manschappen in de kazernen gehuisvest worden. Men voegt er bij dat twee der oudste ligtingen, tot het 5de regement behoorende, zullen worden opgeroepen, om aan de werkzaamheden deel te nemen. Daardoor wordt Breda van bijna de helft van het garnizoen ontbloot.

— De adelborsten der 1ste klasse, sedert eenige dagen van hunnen kruistogt terug en pas benoemd, moeten zich den 11den weder aan boord bevinden, om onder bevel van den officier ter zee *Gregory* eene zeereis te maken, die voorloopig tot Lissabon is bepaald.

— Vrijdag middag te twee uur is aan den Moerdijk, bij het aankomen van den spoortrein van Breda, de locomotief van den trein, ten gevolge er een stophout ontbrak, doorgeloopen en in de haven gestort; ongelukken zijn hierbij niet te betreuren, alleen heeft een rijtuig, dat in den weg stond en dus vooruit in het water stortte, veel geleden.

ARNHEM, 9 Augustus.

De volgende nadere bijzonderheden worden nog gemeld omtrent den verschrikkelijken brand, die te Vreden gewoed heeft. Het getal der in de asch gelegde huizen bedraagt 320 en omtrent 2000 menschen zijn daardoor buiten huisvesting geraakt en in de nabuurschap ingekwartierd. Hun worden van elders levensmiddelen bezorgd. Er bestaat het sterkste vermoeden dat de brand is gesticht door een kleedermaker, die zich overgaf aan misbruik van sterken drank, en de gemeente Vreden uit gebrek aan woning moest verlaten. De brand is op drie onderscheidene punten uitgebarsten, en op alle drie deze punten is hij op den dag van den brand gezien. Hij is in hechtenis genomen, en het heeft veel moeite gekost om hem voor de woede des volks te beschermen. Hij heeft in de gevangenis getracht zich door middel van uitgebroken glas den hals af te snijden, maar de wonde, die hij zich toegebragt heeft, is niet doodelijk. Hij is den 8sten naar Aahaus vervoerd.

LEEUWARDEN, 10 Augustus.

Het tweede slagtoffer door de jongste buskruidontploffing alhier, de zoon van den vuurwerkmaker *Schuurmans*, is mede aan de gevolgen zijner brandwonden overleden.

— Te Buitenpost had den 6den dezer de gewone jaarlijksche harddraverij plaats; een 10tal paarden, meest allen beroemde harddravers, dongen naar den prijs, bestaande in eene keurig bewerkte zilveren koffijvaas, die eindelijk werd behaald door het bruine ruinpaard *de Deugd*, van den heer *D. S. Feenstra*, te Lutjewoude, bereden door den pikeur *H. Luurs*, terwijl de premie, eene zilveren tafelschel, werd toegekend aan het zwarte merriepaard van den heer *A. van der Sluis* te Appelscha. Het heerlijkste weder begunstigde dit volksvermaak, dat niet weinig werd opgeluisterd door het zeer aanzienlijk getal toeschouwers, van elders opgekomen.

ASSEN, 10 Augustus.

Door de zorg van den heer *Dibbitz*, burgemeester van Borger, is het museum van oudheden in Drenthe in 't bezit geraakt van een steenen beitel van vuursteen (silex) en van een steenen hamer van graniet, beide bij elkander in Borger gevonden. De hamer vooral is merkwaardig door de sierlijke bewerking en den schoonen vorm; dezelve heeft eene lengte van 18 duim en eene dikte en breedte van 3, 4 en 5 duim.

— Een bijker te Meppel met zijne bijen in het Stapholsterveld staande, bemerkte dezer dagen tot zijne onbegrijpelijke bevreemding, dat de bijen des nachts uit de korven geroofd en mitsdien zeer ontvolkt werden. Hij besloot daarom er bij te waken, om daarvan de oorzaak op te sporen, met dit gevolg, dat hij successivelijk een achttal roofzuchtige bunsings ving, die de bijen, als zij zich des nachts door de warmte buiten aan de korven plaatsten, opvraten. Een dezer schadelijke dieren geopend hebbende, bevond men tot verbazing dat dit beest geheel met bijen was opgevuld, zoodat het bleek dat deze ijverige diertjes bijna uitsluitend tot haar voedsel hadden gediend. Overigens is men in 't algemeen over het gewin der bijen wel tevreden.

GRONINGEN, 11 Augustus.

Het onderstaande wordt ons door eene geachte hand uit 's *Gravenhage* medegedeeld:

»In de stellige verwachting, dat het ontwerp van wet op het lager onderwijs door de Eerste Kamer der Staten Generaal zal worden aangenomen en door Z. M. den Koning tot kracht van wet zal worden verheven, wordt er al reeds door een groot aantal personen, van verschillende standen, uit alle oorden des lands, gesolliciteerd, om de betrekkingen van provinciale inspecteurs en die van schoolopzieners te bekleeden, zoo mede naar die van directeurs der kweekscholen voor schoolonderwijzers. — Sommige sollicitanten doen het regtstreeks aan den minister van binnenlandsche zaken, anderen langs zijdelingsche wegen door invloedrijke personen. Onder de mededingers naar de betrekkingen van provincialo inspecteurs bevindt zich één lid van de Tweede Kamer der Staten Generaal, zoo mede onderscheidene schoolopzieners; uit sommige provinciën van meer dan één schoolopziener. Ook worden er openbare onderwijzers onder de sollicitanten aangetroffen, verder advokaten, rectors en onderwijzers aan gymnasiën. — Ieder doet het zijne, om door kracht van argumenten, aan de sollicitatie gewigt bij te zetten. — De een beroept zich op zijne ondervinding in het vak, gene op zijn lust en liefde voor het vak van onderwijs, nog een ander op zijne aanspraak om bij voorkeur in aanmerking te komen, weder een ander op de diensten in het algemeen aan land en Koning bewezen. Vele van de sollicitanten hebben zich reeds naar 's Gravenhage begeven, om door hunne persoonlijke tegenwoordigheid kracht aan hunne sollicitatiën bij te zetten. Anderen maken zich tot de reis gereed, om den tijd der vacantie waar te nemen om de reis naar de residentie te aanvaarden. Nog anderen nemen de gelegenheid waar, om de vergadering van 't onderwijzersgenootschap te Dordrecht bij te wonen en zoodoende ongezochte gelegenheid te vinden om bij z. exc. den heer minister op audiëntie te gaan.

En naardien men verwacht, dat het aantal schooldistricten aanmerkelijk zal vermeerderd worden en vele schoolopzieners zich op nieuw niet weder benoembaar zullen stellen en anderen wegens hooge jaren niet weder herbenoemd zullen worden, zoo komen er ook vele sollicitatiën van personen aan, om schoolopziener te worden.

Onder die laatste bekleeden vele onderwijzers eene voorname plaats, waarvan sommige al vreemde argumenten bezigen om hunne benoeming te bevorderen. Zoo is er een, die voorwendt, dat hij de eerste is geweest welke de aandacht op het landbouwkundig onderwijs heeft gevestigd; een ander dat hij ervaren is in het teekenen, enz.

Wij laten al deze argumenten op hunne plaats, doch nemen de vrijheid om mede te deelen, wat wij van de inzigten der Regering aangaande die zaak hebben vernomen.

Voor de betrekking van inspecteur zullen voornamelijk de schoolopzieners in aanmerking komen, welke gedurende eene reeks van jaren getoond hebben lust, ijver, invloed en bekwaamheid te bezitten.

Voor de betrekking van schoolopziener zullen in iedere provincie een paar openbare onderwijzers benoemd worden, die sinds jaren bij bekwaamheid, lust voor- en ijver in het vak hebben aan den dag gelegd, en wier scholen als modellen voor anderen kunnen verstrekken.

De voornaamste schoolopzieners zullen op nieuw benoemd worden, ook om den overgang gemakkelijk te maken.

Tot directeurs van de kweekscholen komen bovenal in aanmerking de personen, welke te Haarlem, tijdelijk, en te Groningen en Nijmegen die betrekkingen bekleeden.

De afdeeling aan het departement van binnenlandsche zaken zal, door toenemende werkzaamheid, aanmerkelijk uitgebreid en met onderscheidene ambtenaren vermeerderd worden.

Wij meenen, dat de mededeeling van dit artikel zijn nut kan hebben en dat onderscheidene personen zich daardoor op teleurstelling zullen kunnen voorbereiden."

— Te *Hoogezand* is tot lid van den gemeenteraad herkozen R. U. REINDERS, bij herstemming tegen S. P. SUUR.

— Den 8sten Augustus werd te *Delfzijl* van de buitenwerf *de Phoenix* der heeren BORST en mede-eigenaren met goed gevolg te water gelaten het barkschip *Baron Forstner van Dambenoy*, groot 230 roggelasten, bestemd voor de groote vaart. Deskundigen prijzen den hechten en fraaijen bouw van dit schip. Aan de welwillende medewerking van het bestuur van oorlog is het te danken, dat een bodem van zoodanige of meerdere grootte alhier gebouwd heeft kunnen worden; de geringe breedte der sluizen in deze provincie is het toch, welke den zoo bloeijenden scheepsbouw nog steeds in knellende banden houdt.

Staats-Ct. deelt het voorloopig verslag mede omtrent ... in *Drenthe*. De winter-rogge wordt thans reeds ... levert een goed verbouw op. De korrel is wel ... van eene uitmuntende hoedanigheid; de halmen zijn ...den. De opbrengst van stroo zal evenwel waarschijn... derde minder zijn dan in een gewoon jaar. — Om... zomer-rogge luiden de berigten verschillend. In 't ... provincie zijn de verwachtingen dienaangaande zeer ...och in 't noord-westelijk en zuidelijk gedeelte heeft ...e vooruitzigten. — De veen- en zandboekweit, welke ...in van den zomer door nachtvorsten en door langdu... hadden geleden, hebben zich uitmuntend hersteld, ...aromtrent thans zeer goede verwachtingen bestaan. ...gunstig najaar belooft deze graansoort een' meer dan ...igen oogst. — De gerst en haver staan over 't geheel ...nstig. Behalve op enkele laag gelegen landen, zal ...ouw dezer granen zeer onvoordeelig zijn. — Omtrent ...ppelen zijn de berigten gunstig. Op enkele plaatsen ...n evenwel de bekende ziekte, doch tot nu toe slechts ...e mate, aan het loof te hebben waargenomen. — De ..., die geheel is afgeloopen, heeft slechts twee derden ... gewoon gewas opgeleverd. De aanhoudende sterke ...n Mei en Junij schijnt hiervan de oorzaak te zijn.

Delhi.

..., de hoofdzetel van den opstand der troepen in Indië, ...thans zoovele blikken gerigt zijn, ligt in de provincie ...elfden naam, welke tot het presidentschap Calcutta ..., op een rotsachtigen heuvelketen en aan de Jumna, ... te dier plaatse eene brug ligt. Het oude Delhi, (in ...skriet Indra-prastha, d. i. hoogvlakte van Indra) was ...or de Mohammedaansche verovering eene sterk bevolkte ...e stad. Het nieuwe Delhi beslaat zeven mijlen in om... bestaat uit de Hindostansche en de Mongolenstad. De ... zijn meestal krom, bogtig en zeer naauw. De Jumna-... steekt boven al de talrijke moskeeën en minarets uit, ... de fraaiste Mohammedaansche tempel in Oost-Indië, van ... gebouwd, dat met wit marmer ingelegd is. Dawis ... het keizerlijk paleis aan de Jumna, is een ontzaggelijk ...gebouw, hetwelk groote tuinen, moskeeën en baden ... zijne ringmuren bevat en door de nakomelingen van ...oot-Mogol bewoond wordt. De citadel en vele voorheen ... paleizen van nabobs en khans, die hier hun verblijf ... zijn vervallen. Het aantal inwoners wordt nog altijd ...,000 geschat. In de nieuwste tijd:n is de welvaart en ... der vervallen stad weder toegenomen door een drukken ... met Kashemir, Kandabar, Kabul, Bengalen en andere ...

...ens de Indische volksoverleveringen is Delhi door een ... van denzelfden naam gesticht; in de Mahabharata komt ... voor als de residentie der Zonnekinderen, wier rijk voor ... hoofdrijk van Indië gehouden wordt. De straten waren ... goud geplaveid, zooals de overlevering zegt, met de kost... reukwateren bevochtigd, de bazars vol kostbaarheden, ... het paleis der Zonnekinderen schitterde van diamanten en ... edelgesteenten. De Zonnekinderen en hunne heerlijkhe... verdwenen echter en met hen de grootheid en luister van ... Delhi. Na hen heerschten er langen tijd Indische ... Sedert 1011 kwam het in de magt der Mahomeda... werd het achtereenvolgende de zetel des rijks van drie ...sche dynastiën. Eindelijk trok TIMUR in 1398 tegen ... op, overwon de Mohammedanen en veroverde de stad, ... hij plunderde, en maakte zich meester van het land. Na den dood van TIMUR ontstonden er nieuwe beroeringen en bloedige oorlogen om de stad en het rijk, totdat in 1526, ...dat sedert 1450 de dynastie LODY den troon bezeten had, Sultan BABER, een nakomeling van TIMUR, als eerste Groot-Mogol den door hem veroverden troon besteeg. Op eene ...elijke wijze werd Delhi, na de overwinning van NADIR-...chach op den Groot-Mogol, in 1738 geplunderd en ver...woest; eveneens in 1755 door de Afghanen onder ABDALLAH ... door de Mahratten in 1722.

Door deze verwoestingen en plunderingen verloor Delhi zijn wereldberoemden rijkdom en luister en verviel tot puinhoopen. Toen de Engelschen in 1802 Sandhi veroverden, bezetten zij ook Delhi, lieten het wel is waar aan den Groot-Mogol als residentie, maar stelden hem onder het opzigt van een door hen aangestelden resident. Sedert dien tijd behoort Delhi tot de Britsche bezittingen in Indië en is door de bemoeijin... der Engelschen weder eenigermate opgekomen in welstand ...ster.

...hach DJIHAN, die in 1628 den troon beklom, liet de ...ingwerken uitvoeren, die de stad thans nog verdedigen en ... in weerlil van de vorderingen der krijgswetenschappen, nog van belang zijn, dewijl zij goed onderhouden zijn en een volledig geheel uitmaken. Deze vestingwerken bestaan in ringmuren met schietgaten voorzien van omtrent 3 kilometers uitgestrektheid en diepe grachten.

AANBESTEDING.

GRONINGEN, 10 Aug. Heden morgen had in het raadhuis de aanbesteding plaats *van het verwen van gebouwen, rigchelingen, straatpalen, enz., in acht perceelen:* 1) *Het verwen van den Atoren;* ingeschreven voor *f* 184 en *f* 175, het laatste door L. DEUTGEN; — 2) *de kazernegebouwen in de Haddinge- en Peperstraat;* ingeschr. voor *f* 199 en *f* 159, het laatste door J. EELSINGH; — 3) *de kavallerie-kazerne;* ingeschr. voor *f* 159 en *f* 140, het laatste door P. DE VRIES; — 4) *zeven portierswoningen en acht wachthuisjes:* ingeschr. voor *f* 152 en *f* 95, het laatste door J. EELSINGH; — 5) *dertien studskamers en eene behuizing;* ingeschr. voor *f* 139, *f* 110, *f* 79 en *f* 78, het laatste door J. MULDER en ZOON; — 6) *De gebouwen aan de stads begraafplaatsen;* ingeschr. voor *f* 129 – 50 en *f* 110, het laatste door J. MULDER EN ZOON; — 7) *zitbanken in het Sterrebosch enz.;* ingeschr. door P. DE VRIES, voor *f* 100; — 8) *het loopbrugje over de Griffe en de bruggen over het Damsterdiep:* ingeschr. voor *f* 60 en *f* 38, het laatste door L. W. DE VRIES.

Daarna had de aanbesteding plaats van *het bouwen van drie privaten in den kapitalen hoofdwal der vesting Groningen;* ingeschr. voor *f* 1162 en *f* 1047, het laatste door A. J. V. D. NAP, timmerman, wonende alhier.

KERKNIEUWS.

SCHEEMDA, 9 Augustus. Heden was 't voor deze gemeente een plegtige en verblijdende dag. Onze geachte leeraar, de weleerwaarde heer U. P. GOUDSCHAAL, genoot het groote voorregt, den dag te mogen vieren, waarop hij 25 jaren in de Evangeliebediening hier ter plaatse, alsmede te *Rottum* en *Godlinze* werkzaam was geweest. In de voormiddag-godsdienstoefening sprak z.weleerw. naar aanleiding van Hand. 26: 22*a* op eene treffende wijze over de dankstof, die hij had, voor al den zegen Gods, in dat tijdperk door hem ondervonden, terwijl hij zijne rede, die een diepen indruk op de toehoorders maakte, met gepaste toespraken besloot, waarna de pred. HUIZINGA van 't naburige *Eexta*, zich gedrongen gevoelde, om zijn feestvierenden medebroeder en vriend, alsmede de gemeente een hartelijk woord toe te spreken. Dat ook de gemeente belang toonde te stellen in dezen dag, zoo vol herinneringen en zoo overvloedig in dankstof, bleek, toen na afloop hiervan zich verscheidene ingezetenen naar de woning van den jubilaris begaven, om dezen geluk te wenschen met het voorregt, hem door God geschonken, waarna bij monde van den heer burgemeester een fraai bewerkte zilveren tabakspot, waarop eene toepasselijke inscriptie, alsmede een dito inktstel, uit naam van vele gemeenteleden als een bewijs van liefde en hoogachting tot een geschenk werd aangeboden. Getroffen door deze gezindheid en dit bewijs van deelneming, werd het geschenk met dankbaarheid door den leeraar aangenomen, die uit de volheid zijns harten de hem toegesproken woorden met heilwenschen en zegenbeden beantwoordde.

Moge de God der liefde hem en de zijnen ook vervolgens ten goede nabij zijn, hem verder dien lust en die kracht schenken, welke Hij hem tot op dezen dag niet onthouden heeft, zijn dienstwerk zegenen en zijne dagen verlengen, opdat hij nog lang in deze zijne gemeente nuttig werkzaam moge zijn.

Eenige gemeenteleden.

— Bij den kerkeraad der Herv. gemeente te Zuidwolde is het berigt ontvangen, dat z. e. de minister van herv. eeredienst afwijzend heeft beschikt op het verzoek van den weleerw. zeer gel. heer C. BOON, om uitstel tot het vertrek naar de gemeente Diever

— De weleerw. zeer gel. heer J. L. SPECKMAN, te Lippenhuizen, heeft het beroep als predikant naar Gasselternijeveen aangenomen.

Bij de Christelijke Afgescheiden Gereformeerde gemeente te Delft, is tot leeraar beroepen ds. C. ROOBOL, thans predikant te Alblasserdam.

(*Ingezonden.*)

Emancipatie.

Met belangstelling zien wij de discussiën in de Tweede Kamer over de emancipatie-wet te gemoet. De aanbieding van dat ontwerp is een belangrijke stap voorwaarts, om eindelijk tot afschaffing der slavernij in onze West-Indische bezittingen te komen. In de memorie van toelichting wordt gezegd: »De afschaffing der slavernij in de West-Indische bezittingen van den staat is geworden een der strenge eischen van onzen tijd, het ophouden namelijk van de zoo onnatuurlijke betrekking van den eenen mensch tot den anderen." — »Het oogenblik is daartoe gunstig. De toestand van 's rijks geldmiddelen is van dien aard, dat de staat zich de groote opofferingen, van dien maatregel onafscheidelijk, kan getroosten."

Jammer echter, dat de Regering op dezen schoonen en veel belovenden aanhef deze bepaling volgen laat: — »Teruggave, zoo veel doenlijk, door de geëmancipeerden aan den staat van de kosten hunner vrijmaking en maatschappelijke vestiging."

Wij hadden gewenscht, dat de Regering bij de toereikendheid der geldmiddelen, deze laatste bepaling had achterwege gelaten en minder de égoïstische inzigten der staats-commissie gevolgd was, waar eigenbelang te zeer op den voorgrond staat, door te veel voor den meester en te weinig, of genoegzaam niets voor den slaaf te doen, die bij de beraadslagingen niet in zijne belangen vertegenwoordigd werd, wordt het *suum quique* ligt veronachtzaamd. Naar onze meening, het zij met bescheidenheid gezegd, had de Regering een stap verder moeten gaan en bij de toegezegde afschaffing der slavernij wat loijaler moeten handelen; want nu rijst bij ons de vrees op, dat men bij het terugvragen van het losgeld, het bestaande kwaad, onder voorspiegeling van eenige verzachting onder eenen anderen naam, onder eenen anderen vorm en onder andere meesters zal doen voortduren.

»Wat!" (hooren wij ons vragen) »wilt gij dan eene dadelijke en geheele invrijheidstelling dier luije, brutale en onbeschaafde negers?" Neen! doch de overgang kan zeer goed met vereischten spoed, doch onder eene ferme discipline plaats hebben, en het woord lui is zeer betrekkelijk; immers, wat kan de negerslaaf tot werken, vlijt en spaarzaamheid aansporen? — »al wat de slaaf bezit, behoort den meester." — Zijn eigen *ik* bestaat niet; niet alleen de kleeding, maar ook zijn of haar ligchaam behoort geheel den meester, die over alle doen en laten van den slaaf of der slavin beschikt en ze alle vrijheid onthoudt; zelfs ook de zedelijke ontwikkeling en opleiding der kinderen, als beschouwende alle kennis en wetenschap bij den slaaf van zijne zedelijke belangen als gevaarlijk; de luiheid en onverschilligheid om iets te verdienen of te besparen is bij den slaaf dus zeer verklaarbaar, wijl hij, hetzij goed hetzij slecht, geheel in voeding, kleeding, huisvesting en geneeskundige hulp, door den meester verzorgd wordt, en voor zich zelven niets heeft en niets mag hebben. Er bestaat dus geen de minste prikkel voor vlijt en spaarzaamheid; de eenige drijfveer is de snerpende zweep en andere bloedige straffen; nimmer wordt hij door eenige belooning, zelfs door geen vriendelijke toespraak tot werken aangemoedigd; en brutaal zijn de negers, hoe talrijk ook in verhouding der blanken, in geenen deele: zij zijn integendeel zeer onderdanig en door onderdrukking veeltijds stil en ontmoedigd. Geheel anders vertoont zich daarentegen de meer gespierde, gezonde, opgeruimde en werkzame boschneger, die vrij in de bosschen der Surinaamsche bovenrivieren leeft. En, wat hunne onbeschaafdheid betreft, dit is meer een verwijt voor ons dan voor hen, en het is onze dure pligt om daarin te voorzien, terwijl zij in zedelijkheid en kieschheid boven de meeste blanken in de koloniën staan.

Bij het nu aangebodene wetsontwerp heeft de Regering de geldswaarde der slaven veel te hoog gesteld, en hoe lang zal een slaaf of slavin nog in dwangarbeid voor anderen moeten werken en zwoegen om een schuldenlast van 700 gulden per hoofd *over* te verdienen? Daarbij is het hoogst onbillijk en onregtvaardig, dat men de kosten van de bevrijding der slaven, aan de slaven wil toerekenen: zij toch hebben een natuurlijk en onvervreemdbaar regt op de hun ontroofde vrijheid, die zij als mensch ook zonder betaling van losgeld van ons mogen vragen; zij vragen het hun ontstolene slechts terug, en als wij met die teruggave, zonder straf kunnen volstaan, hebben wij blanke Christenen (?) ons dan nog over schade te beklagen? — Voorzeker neen! Wil de Regering dat onze natie 16 millioen of meer guldens zal betalen om de slaven in onze West-Indische koloniën vrij te maken: goed; doch men zorge dan ook voor eene spoedige en volkomene afschaffing der slavernij, alsmede dat een goed deel dier som worde besteed om de onbeschaafde, miskende en verwaarloosde negers, die door ons gestolen, geheeld en tot slaven gedoemd zijn, door onderwijs en beschaving tot nuttige burgers eener geheel nieuw ingerigte maatschappij onzer koloniën op te leiden, en handele niet zoo eenzijdig voor het stoffelijk belang van hunne dikwerf harde meesters en het commerciële Nederlandsche volk, en zulks met geheele achterstelling van de belangen der slaven.

Laat ons de waarheid liefhebben, geen onregt regt noemen, en ons niet verrijken met wat ons niet toekomt; dan zal men den negerslaaf het zijne geven: *vrijheid zonder losgeld!* Dit laatste moeten *wij*, en niet de slaven betalen.

ULRUM, 10 Augustus 1857.

M. D. TEENSTRA.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

LONDEN, 11 Augustus.

Er loopt hier een gerucht dat er eene nieuwe geldleening (door de regering) zal gesloten worden.

De commissie, belast met het onderzoek van het voorstel van lord *Russell*, heeft voorgesteld dit voorstel tot toelating van Israëlieten zonder den gebruikelijken eed te verwerpen. Lord *Russell* zal het aanstaande jaar zijn voorstel andermaal voordragen.

Het Lagerhuis heeft zijne goedkeuring gehecht aan de 10,000 pond sterling, welke als een subsidie door de regering zijn toegestaan voor de vestingwerken van Corfu.

EFFECTEN-BEURS.

AMSTERDAM, 11 *Augustus.*

NEDERLAND Werk. Schuld	à 2½	pCt.	63⅜.
Dito Dito	» 3	»	76⅝.
Dito Dito	» 4	»	96¾.
OOSTENRIJK Metalliek	» 5	»	75 9/16.
Dito 1851 en 1852	» 2½	»	39¼.
Dito Nieuwe Litt. B	» 5	»	87 3/16.
Dito Nation. Metall.	» 5	»	77 9/16.
SPANJE Onbep. St.	» 1½	»	25 1/16.
Dito Binnenl.	» 3	»	37¼.
PORTUGAL	» 3	»	45 15/16.
RUSLAND Obl. *Hope* 1798 en 1816	» 5	»	105½.
Dito Dito 1828 en 1829	» 5	»	104.
Dito bij *Hope*	» 4	»	87⅞.
Dito bij *Stieglitz*	» 4	»	—
N. Leening van 1855 bij *Stieglitz*, 5de serie	» 5	»	101 1/16.
Dito 6de serie	» 5	»	102 1/16.
Wisselkoers op Londen	zigt..	*f*	11,77 (papier.
Dito	6/m.	*f*	11,67 (geld

LONDEN, 11 *Augustus.* Consols 90⅝.
PARIJS, 11 *Augustus.* Fransche 3 pCt. 67.15.

ZEETIJDINGEN.

Binnengekomen.

TEXEL 7 Aug., *Tinholt* Aletta Augusta, Suriname; *Vlas* Marianne, Petersb.; — 8 *Hansen* Aeolus, Santos; *Klint* Wilhelmina, Suriname; *Duiven* Herstelling en *van Groenenberg* Oncko en Johann, Livorno; *Boerhave* Albert Schuringa, Petersb.; *van Dijk* Maria Cathar., Nerva; *van Duivenbooden* A. R. Falck, Banjoew.

VLIE 6 Aug., *Smit* Alegonda Rensina, Petersb.

HELVOET 6 Aug., *v. d. Gouw* Maria Johanna, Palermo; *Vink* Voorwaarts, Cagliari; — 8 *Pompe* Hendrina, Bat.

BROUWERSHAVEN 7 Aug., *Bouten* Kosmopoliet, v. Bat. n. Dordr.

SIMONSBAAI 11 Junij, *Huisen van Kattendijke* Ned. oorl. korvet Japan, Helvoet.

LIVORNO 30 Julij, *Kooima* Twee Gebroeders, Antw.

LONDEN 6 Aug., *Bolhuis* Gezina Margaretha, Gron.

DEAL 7 Aug., *Boswijk qq.* St. Michael, v. Adelaïde n. Londen.

Bij FOLKESTONE 5 Aug., *Bennink* Nieuwland, v. Rott. n. Bat.

Bij het ZUID-VOORLAND 3 Aug., *v. d. Zee* Drie Vrienden, naar Bat. en *Graadt v. Roggen* v. Dam v. Isselt, n. Newport, beide v. Amst.

PLYMOUTH 4 Aug., *Oltmans* Maria Cornelia, Buenos Ayros.

Bij BEVESIER 6 Aug., *Verginius* Nassau, v. Amst. n. Bat.

Bij PORTLAND 5 Aug., *Buikes* Santa Rosa, v. Amst. n. Curaçao.

SALCOMBE 6 Aug., *Zoutman* Geertruida, Stettin.

HEIJLE 3 Aug., *de Jonge* Diewerdina, Rugenwalde.

NORTH SHIELDS 6 Aug., *Hoetjer* Anna, Malaga; *Wegener* Hendrika, Brake.

HULL 6 Aug., *de Wall* Catharina, Petersb.; *Holscher* Elisabeth Jacobina, Gothenburg.

HAMBURG 8 Aug., *de Weerd* Pieter, Petersburg.

BREMERHAVEN 5 Aug., *Ruiter* Trinidad, Rott.; *Prins* Roelfina, Dantzig.

TRAVEMUNDE 7 Aug., *Tromp* Tromp en de Ruiter, Harlingen.

WARNEMUNDE 5 Aug., *Bekkering* Berendina Hugens, Colberg.

SANDHAMN 3 Aug., *Oostervink* Pieter, Petersb.

BOLDERAA 2 Aug., *Visser* Vriendschap, Amst.; *Lever* Alberdina en *Albers* Gesina Jantina, Londen; *Scheppers* Fennechien, Liverpool; *Dokman* Gesina en Wilhelmina, Bremen.

KROONSTAD 30 Julij, *Jonkhoff* Goudvisch en *v. d. Wall Azn.* Alida Catharina, Amst.; *Martens* Eendragt, Londen; *Ekamp* Welvaart, *van Wijk* Anna en Arnoldina, *Mulder* Grietje de Groot, *Oldenburger* Catharina en *Veenhuizen* Bougina Lammegiena, Stockholm.

KOPPENHAGE 5 Aug., *Dik* Apollo's, *Boiten* Fossina Siers, *Korte* Hendrika Margaretha en *Panjer* Heilina, v. Petersb. n. Amst.; *de Groot* Jacoba Johanna, v. Petersb. n. Londen; — 6 *de Jonge* Helena, Amst.

Vertrokken.

AMSTERDAM 7 Aug., *Spijkman* Hendrika Margaretha, Venetië.

TEXEL 7 Aug., *Wildeboer* Felicitas, Havana; — 8 *Boontje* Vriesland, Londen; *Pluim* Stad Almelo, Dundee; — 9 *de Weerd* Java Koerier, Sunderland.

VLIE 5 Aug., *de Jong* Roelfina, Frederikstad; — 6 *Kwint* Margaretha, *Oorburg* Hendrika Ellida en *Spijkman* Juliana Louisa, Petersb.; *de Kok* Hillechina, Riga; *de Jong* Houthandel, Freder.; *Hayer* Goede Hoop, Christiansand.

BRIELLE 7 Aug., *de Grooth* Margrietha Gesiena, avont.

HONG KONG 5 Junij, *Abbink* Amazone, Manilla; *Ruhaak* Cornelis Smit, Batavia.

NANTES 4 Aug., *Molenaar* Maria, Rott.

DUNDEE 1 Aug., *Veldhuis* Prov. Overijssel, Zwolle.

LIVERPOOL 6 Aug., *Vos* Betje Pronk, Livorno; *Kiers Kok* de Hoop, Riga.

GLASGOW 3 Aug., *Caspers* Fenna, Buenos Ayros.

LEITH 5 Aug., *de Winter* Margaretha, Dantzig.

HAMBURG 6 Aug., *Boon* Wester-Schouwen, Newport.

BREMERHAVEN 4 Auh., *van Dijk* Eva Hinderika, Dantzig; — 6 *Poppen* Nanny Johanna, Gron.; — 7 *Datema* Margar. Hendrika, Stett.

SWINEMUNDE 4 Aug., *Drent* Morgenster, *Koning* Marchina Rosina, Petersb.; *Koning* Jonge Willem, Bremen; — 6 *Kuiper* Marg. Christ., Stockholm.

PILLAU 5 Aug., *de Boer* Epimachus, Rott.; *Westers* Antina, Hull; *Forma* Frouke Hillechiena en *Mandema* Jonge Klaas, de Weser.

DANTZIG 4 Aug., *Oltmans* Barbara Jonker, *Olthof* Catharina en *Freij* Annechiena, Amst.; *Romelingh* Noordster, Delfzijl; *Heddes* de Vlijt, Elseneur; *Muller* Antje, *Kramer* Rensina en *Kremer* Goede Verwachting, Bremen.

KROONSTAD 30 Julij, *van Weerden Poelman* Doethea Christina, Groningen; *Stomp* Antje Jansen, Stockholm; *v. d. Veen* Maria Janna Jacoba Barendina, Koppenhage.

In lading.

LONDEN 6 Aug., *Joosten* Neptunus, Riga.

LIVERPOOL 6 Aug., *Landweer* Capella, Singapore.

Zeilklaar.

NEWYORK 22 Julij, *Brandt* Epaminondas, Rott.; — 24 *de Haan* Dina, Batavia.

LONDEN 5 Aug., *de Vries* Theodora Henriëtte, Koningsb.

GRONINGEN, 11 Aug. Vertrokken het nieuwgebouwde schoonerschip Antje Haverbult, groot 156 ton, kapit. *J. van Heuveln*, van Pekela, met ballast op avontuur.

HARLINGEN, 7 Aug. Binnengekomen 4 Aug., *Ruiten* Verwachting, v. Newcastle; *Hendriksen* Concordia, v. Oudsoen; — 6 *Bakker* Adriana Sophia, Kroonstad.

TERMUNTERZIJL, 10 Aug. Binnengekomen 5 Aug., *Hovingh* Irene, v. Noorw.; *Burmann* Geziena, v. Oldenburg; *Bieze* Sophia, Bakker Jantje en *Bakker* de Hoop, v. Bremerh.; — 7 *Salomons* Aurora, v. Weener; — 8 *Ebkes* Maria, v. Leer; *Kraan* Vriendschap en *Stamhuis* Maria Edina, v. Noorw.

Vertrokken 2 Aug., *Heins* Henderika, n. de Eems; — 4 *Horning* Jantina, n. Noerw.; *Klockgeter* Margaretha, n. Norden; — 5 *Pasmann* Maria, n. Leer; — 6 *Prins* de Jonge Barend, n. Hamb.; — 7 *Burmann* de Vr. Gezina, n. Carolinerzijl; *Burmann* de Vr. Maria, n. Leer; — 8 *Heiten* Ettiena, *de Vries* Eikelina, *Buss* de Twee Gebroeders, *Helder* de Vr. Catharina en *Leefoge* Henderika, n. Norden; *Lodewijks* Cathar. Arendina, n. Noorw.

DELFZIJL, 10 Aug. Binnengekomen 6 Aug., *Leeuwe* Cornelia Anna, v. Noorw.; — 7 *Dittmann* Louise en *Pot* Cathar. Elisab., v. Stettin; *Pot* Renske, 9 *v. Wattum* Jantiena Henderika en *Jensen* Auguste, v. Noorwegen.

Vertrokken 6 Aug., *Albers* Geziena Helena, n. Noorwegen.

ZOUTKAMP, 10 Aug. Binnengekomen: *Sap* Broederliefde, v. Koningsb. n. Gron.; *v. d. Zee* Vr. Neeltje, Oudsoen.

Zeilklaar 9 Aug., *Boomgaard* Ecliptica, n. Londen; *van Heuveln* Antje Haverbult, avontuur.

OOSTMAHORN, 10 Aug. Ter reede gearriveerd 6 Aug., *Huisman* Itjea en 8 *Katt* Margaretha, v. Bremen n. Amst.; — 10 *v. d. Zee* Neeltje, v. Fredrikst. n. Dockum.

Vertrokken 6 Aug., *Dost* Margaretha, *Mulder* de Goede Verwachting en *Tonkens* de Onderneming, v. Kampen n. Hamburg; — 7 *Uil* Cathar. Vroom en *Wortel* Alberdina, op avontuur, *Kennedy* Jane en Maria, n. Newc., alle 3 v. Gron.; *Harmsen* Genuees, v. Putten n. Hamburg; — 8 *Mooi* Ettje, op avont. en 9 *van Klooster* Gesina, n. Newc., beide v. Groningen; — 10 *Alberts* de Drie Gebroeders, v. Amersf. n. Hamb.

— De minister van marine heeft in het belang van scheepvarenden op de Zuiderzee, bekend gemaakt, dat *bezuiden Broekerhaven*, op het wrak van een met schulpen geladen vaartuig, is geplaatst eene *wrakton*, op 36 *palm* met hoog water en op de navolgende peilingen en merken: *de Toren van Broek over het Wederhuis, de Zuidertoren van Enkhuizen beoosten de Zoutkeet; het Havenvuur van Enkhuizen* N. O. t. O.; *het Havenvuur van Broekerhaven* N. N. O.; *Leek* West; alles per miswijzend kompas. De vier eerste watermolens bezuiden Broekerhaven 2 aan 2 in elkander. Het wrak ligt met den kop om de Noord.

De Sond gepasseerd.

4 Aug. *Foelders*, Hortensia, v. Stockh. n. Engel., m. haver.
Duin, Jantina Frouwina, v. Riga n. Zwolle, m. lijnz.
Fijn, Hillechiena, v. Nerva n. Londen, m. haver.
Blaak, Maria, v. Riga n. Belfast, m. hout.
Schoe, Amicitia, v. Riga n. Delfzijl, m. hout.
5 —— *de Groot*, Lucas Wildervank, v. Windau n. de Maas, m. rogge.
de Boer, Arjen Brouwer, v. Riga n. de Maas, m. gerst.
6 —— *Schuring*, Antje Schuring, v. Petersb. n. Engel., m. beend.

De wind den 4 Aug. Z.Z.O., Z.; den 5den Z.W., Z.O.; den 6den voormiddags Z.W.

LAATSTE BERIGTEN.

Binnengekomen.

TEXEL 9 Aug., *Meijboom* Fred. Hendrik, Darien.

VLIE 7 Aug., *Karst* Lambertha, Petersb.; *Mulder* Alida, Nerva; *Wyma* Stad en Landen, Riga; *Pik* Burgem. van Setten, Dantzig; *Broekman* Helena, *Stenger* Anna Margar. Adriana en *Bakker* Harmina Catharina, Petersb.; *Stuitje* Cath. Luitgarda, Dantzig.

LONDEN 6 Aug., *Bolhuis* Gezina Margaretha, Gron.; — 8 *Boswijk qq.* St. Michael, Adelaïde.

Bij DOUVRES 3 Aug., *Hoffman* Margar. Simonetta, v. Amst. n. Bat.; — 7 *Laseur* Joan, v. Rott. n. Port Natal.

FALMOUTH 8 Aug., *Boer* Joan, Buenos-Ayres; *Vierow* Theodora Josina, Jacmel.

LIVERPOOL 7 Aug., *Kleinenga* Maria Laurentia, Rott.

LEITH 5 Aug., *de Winter* Margaretha, Dantz.

NORTH SHIELDS 7 Aug., *Kooima* Onderneming en *Oldenburger* Minerva, Schiedam; *Kuiper* Hendr. Hillechina, Gron.; *Smit* Jantje, Bremen.

CHARLESTON 6 Aug., *Masdorp* Herm. Franciscus, Nieuwediep.

PAIMBOEUF 6 Aug., *Fijn* Diana, Amst.

BORDEAUX 7 Aug., *v. d. Meer* Cornelia Jacoba, Benicarlo.

KONSTANTINOPEL vóór 30 Julij, *Pronk* Gesina Jantina, Odessa; *Struyck* Orion, Taganrog.

KROONSTAD 2 Aug., *Zeilinga* Agatha, Amst.; *Mulder* Afina Agatha, Stokholm; — 3 *Speelman* Geertr. Speelman en *Meezenbroek* Wierdina Hendrika, Amst.; *Donema* Geertr. Joh., Harl.; *Lukje* Frouke Egberd., Rott.; *Struik* Fenna Gerarda, Hamb.; *Borst* Jacobus, Dantzig; *Schuur* Aaltje Pronk en *Lovius* Waakzaamheid, Stockh.

ARCHANGEL 28 Julij, *Post* Gesina, Leith.

Vertrokken.

TEXEL 9 Aug., *de Weerd* Java Koerier, Sunderland.

VLIE 7 Aug., *Kuiper* Gerrita Tetta en 8 *de Jonge* Jezelina, Petersb.

PLYMOUTH 7 Aug., *Staring* stooms. Gedeh, Kust v. Guinea.

FALMOUTH 6 Aug., *Rademaker* de Amstel, Liverpool.

SMIRNA 27 Julij, *Jansen* Magrietha, Falmouth.

PILLAU 7 Aug., *Fokkes* Gebroeders Fokkes, Emden.

MEMEL 5 Aug., *Hendriks* Maria, Schiedam; *Mooi* Hillech. Cath., Leith; *Brouwer* Elisabeth, Grimsby.

KROONSTAD 30 Julij, *Dik* Alida Sinnige, Dundee; *Schaap* Pieter Bentum, Amst.; *Sprik* Grietina Hillegina, Rott.; *Regoort* voor *de Boer* Aeolus, Harl.; *Pott* Anna Arendina, *Pronk* Hendrika Gesina en *Nagel* Triton, Koppenhage; *Hazewinkel* Albertina, Carlshamn; — 31 *Weij* Hilke, Belfast; *Aggen* Louisa Helena, *Zeven* Elisabeth en *de Jong* Maria, Amst.; *de Boer* Catharina, *Kuiper* Cathar. Joh., *Bakker* Jonge Liefert, *Kuitze* Jonge Wicher en *Legger* Termonde, Koppenh.

ARCHANGEL 25 Julij, *Menkema* Cathar. Sijpkens en *Kieivit* Alida, Amst.; *de Vries* Hillechina Annech., de Zaan; — 27 *Jansen* Friederike, Schiedam; — 28 *de Boer* Bijenkorf, Amst.; *Wortelboer* Tobina en *Roelfsema* Hiram, Zwolle; *Lunenburg* Jantina, Gron.

SCHEEPSVRACHTEN.

GRONINGEN, 11 Aug. Naar Amst. of de Zaan tot *f* 5,50 per last Koolzaad; Yarmouth 14 sh. 6 d. in full per 10 qr. Haver.

HANDELSBERIGTEN.

Prijs van het Grof Roggenbrood.

GRONINGEN, 10 *Augustus* 1857.
4 Nederl. ℔ 39 cent.

GRAANMARKTEN.

GRONINGEN, 11 *Augustus.*

TARWE.			GERST.			Zw. Voer	40 ℔ *f*	3,80
Oude	70 ℔ *f*		Wtr. 1857	54 ℔ *f*	5,45	- -	42 - -	4,00
Oml. 1856	66 -	7,65	-	56 - -	5,85	- -	44 - -	
- -	68 - -	8,45	-	58 - -	6,25			
- -	70 - -	9,25	Zomer	54 - -		BOONEN.		
- Old.	66 - -	7,40	-	56 - -		Paardeb. *f* 7,25,50,90		
- -	68 - -	8,20	N.Knobbe	60 - -				
- -	70 - -	9,00	-	62 - -		Gr. Erwt. *f*		
ROGGE.			HAVER.			Graauwe dito *f*		
Inland.	60 ℔ *f*	4,75	Dikke	36 ℔ *f*				
-	62 - -	5,35	-	38 - -	3,75	ZADEN, ENZ.		
-	64 - -	5,95	-	40 - -	4,00			
-	66 - -	6,55	-	42 - -	4,25	Old.Koolz. *f* 13 a *f* 14,25,75		
N. 1857	68 - -	7,15	-	44 - -	4,45	Oml. dito *f* 12 a *f* 14,50,90		
BOEKWEIT.			-	46 - -	4,65	Zomerzaad *f*		
Gr. Zd.	60 ℔ *f*	5,60	-	48 - -	4,85	Aveelzaad *f*		
- -	62 - -	6,10	-	50 - -	5,05	G. Mosterdz. *f*		
- -	64 - -	6,60	WitteVoer	36 - -	3,50	Lijnzaad *f*		
- Zw.-	60 - -	5,45	- -	38 - -	3,70	Dederzaad *f*		
- -	62 - -	5,95	- -	40 - -	3,90	Gr. Gort *f* 9,25,75		
- -	64 - -	6,45	N. Zw. -	36 - -	3,40	Parel dito *f* 13 a *f* 15		
Veen	64 - -	6,25	- -	38 - -	3,60	Raapolie per vat *f* 47,50		

Tarwe en Rogge met weinig handel in een doen. — Boekweit meer aangeboden en niet dan merkelijk lager te verkoopen. — Gerst meer aan en 25 cent lager traag afgaande. — Haver en Boonen als voren. — Koolzaad prijshoudend, de aanvoer bedroeg ongeveer 1100 last, hetwelk algemeen hooger werd gehouden, waarvan de beste soorten als genoteerd verkocht zijn, afwijkende soorten minder begeerd.

AMSTERDAM, 8 *Aug.* Hennep: Sedert ons vorig berigt is bij partij gedaan in Petersburger Rein Hennep, waarvoor de besteedde prijs ons niet bekend werd. Bij gerijf heeft men betaald voor die soort *f* 67, voor Riga Poolsche Rein *f* 70, dito Uitschot *f* 70 en bruine Pas *f* 63.

AMSTERDAM, 10 *Aug.* Tarwe en Rogge flaauw, verkocht van Tarwe: 127 ℔ witb. Pools. *f* 380; 129 ℔ b. dito *f* 380, *f* 385; 128 ℔ Mecklenb. *f* 325, *f* 330; 164 ℔ n. Geld. *f* 390; 156 ℔ j. Bovenl. *f* 362; 133 ℔ Kubanka *f* 400; 122 ℔ n. Pools. *f* 325. — Van Rogge: 122 ℔ Belg. *f* 218, *f* 220; 117, 118, 119, 120 ℔ Petersb. *f* 201, *f* 204, *f* 207, *f* 210. — Gerst en Haver zonder handel. — Inl. Boekweit *f* 6 lager; Buitenl. zonder omgang; 120 ℔ Amersf. *f* 267.

Koolzaad hooger betaald: Zeeuws. 77 p. vl.; Buiksloter Ham *f* 15,30; Noord-Holland *f* 14⅜; Haarlemmermeer *f* 13 per mud; op 9 vat in Aug. 82 p. vl.; Sept. en Oct. 82½ p. vl.; Nov. 83 p. vl.; April 83½ p. vl. — Lijnzaad zonder handel. — Raapolie dadelijk en op levering williger: op 6/w. *f* 49,25; vlieg. *f* 48; Sept. *f* 47,75; Oct. en Nov. *f* 47,75 a *f* 48; Dec. *f* 48; Mei *f* 48. — Lijnolie dadelijk in een doen, op levering hooger betaald: op 6/w. *f* 43,50; vlieg. *f* 42,25 a *f* 42,50; Sept. *f* 41,75 a *f* 42,25; Oct. *f* 42,50 a *f* 42,75; Nov. *f* 42,75 a *f* 43; Dec. *f* 43. — Hennepolie op 6/w. *f* 51; vlieg. *f* 49,75. — Raapkoeken *f* 92 a *f* 96. — Lijnkoeken *f* 11½ a *f* 14¼.

SCHIEDAM, 8 *Augustus*. Moutwijn *f* 20,25; Jenever *f* 25,75; Amst. Proef *f* 27,00.

ROTTERDAM, 10 *Aug.* Tarwe: jar. Zeeuws. vrij ruim ter markt, die tot 50 a 75 ct. lager slechts gedeeltelijk opruimde. Van nieuwe dito waren eenige partijtjes ter veil, waaronder van uitmuntende kwaliteit, doch ook veel blaauw en blaauwpuntig, die verkocht zijn van *f* 10 tot *f* 12. — Rogge: jarige Zeeuws. 10 en nieuwe dito 20 ct. lager langzaam opgeruimd. Boekweit *f* 10 lager met weinig vertier. — Gerst, Haver en Paardeboonen prijsh. — Bruine en Witte Boonen zonder omgang. — Erwten 25 ct. lager goed van de hand gegaan. — Koolzaad met een aanvoer van 250 last, waarvan een gedeelte verkocht is tot ruim de prijzen van de vorige week op de namiddag-beurs.

LONDEN, 7 *Aug.* Er waren heden vrij veel koopers ter graanmarkt en werden voor inl. Tarwe de prijzen van l.l. Maandag bedongen. Puike vreemde witte was verlaten, doch geringe roode soorten werden nagenoeg als voren betaald. Overige graansoorten vast op de notering van l.l. Maandag.

Van den 10*den*. Granen onveranderd, stil.

BOTERMARKTEN.

GRONINGEN, 11 *Aug.* De prijs der boter was heden: 1ste soort de ½ ton *f* 42 a *f* 42½; 2de soort *f* 40 a *f* 40½.

LEEUWARDEN, 7 *Aug.* De prijs der Boter was heden *f* 45,00.

AMSTERDAM, 10 *Augustus* De prijs der Boter was heden als volgt: Friesche *f* 48 a *f* 50; Kuinder *f* 46 a *f* 48; Kamper *f* 47 a *f* 49; Deventer *f* 43 a *f* 46; Zwolsche *f* 46 a *f* 48.

LONDEN, 8 *Augustus*. De aanvoeren van Boter gedurende de afgeloopen week bestonden uit: van Harlingen 12,279 vs., Havre 651, Nantes 148, Ostende 271, Antw. 46, Amst. 50, Hamb. 30, Schiedam 251, Dieppe 124, Leer 1[illegible]8. De buitenl. Boter wordt in slechten toestand aangevoerd, hetgeen de oorzaak is dat de prijzen niet verbeteren. Tot 106 a 108 sh. is goede vraag naar beste Friesche, tot 104 sh. naar Kamper en Zwolsche en tot 100 a 108 sh. naar Holst. en Kielsche. Fransche (Morlaix) vindt tot 78 sh. koopers, maar Bosscher is tot 74 sh. onverkoopbaar.

LONDEN, 10 *Augustus*. Friesche Boter 108 sh., Gron. 86 sh.

VEEMARKTEN.

GRONINGEN, 11 *Aug.* Aan de veemarkt alhier waren omstreeks 100 runderen aangebragt, welke allen van goede kwaliteit waren, doch is er weinig verkocht, in weerwil dat de prijzen nog wel *f* 10 lager waren dan den vorigen Dingsdag, vetten van 25 a 27 cts. het halve Ned. ℔; — schapen ruim aangevoerd en de handel tamelijk; — varkens niet veel ter markt en waren de prijzen iets hooger, ouden van *f* 30 a *f* 45 tot *f* 60; jongen van *f* 8 a *f* 20 tot *f* 28.

LONDEN, 10 *Augustus*. De aanvoer ter veemarkt bestond uit 4011 runderen, 285 kalveren en 25,070 schapen, waarin de handel iets levendiger was.

EFFECTEN-BEURS.

AMSTERDAM, 10 *Augustus*.

Nederl. Werkel. Schuld 2½ pCt. $63\frac{5}{16}$; Dito Dito 3 pCt. 76⅛; Dito Dito 4 pCt. 96⅞. — België, bij *Rothschild*, 2½ pCt. 52¾. — Spanje, Onbep. Stukken 1¼ pCt. 25¼; Dito Binnenl. 6/m. 3 pCt. $37\frac{3}{16}$; Dito Buitenl. £ 85 3 pCt. 43. — Portugal, te Londen 3 pCt. 45⅞; Dito 1856, 3 pCt. $45\frac{5}{16}$. — Rusland, bij *Hope* en Co., 1798 en 1816 5 pCt. 105⅜; Dito te Londen 4½ pCt. 97; Dito bij *Stieglitz*, 1855, 6de serie, 5 pCt. 102. — Oostenrijk, Metall. 2½ pCt. 39½; Dito rente Amsterdam, 1854, 5 pCt. $87\frac{3}{16}$; Dito Nationale Metalliek 5 pCt. 77¼. — Mexico, Onbep. Stukken 3 pCt. $21\frac{11}{16}$.

ADVERTENTIEN.

*** Het BESTUUR der AKADEMIE *MINERVA* roept bij deze op alle OUDERS of VOOGDEN, welke **ONDERWIJS** aan genoemde Inrigting mogten verlangen voor hunne **ZOONS of PUPILLEN**, welke vallen in termen van Art. 44 der Wet, om zich daartoe ingevolge het bij Art. 4 van het Reglement op het Onderwijs bepaalde, *schriftelijk* aan te melden bij den ondergeteekenden Secretaris, van MAANDAG den 3den Augustus tot en met ZATURDAG den 15den dierzelfde maand, des middags tusschen 1—2 uur, met opgave van den Naam, Voornaam, Onderdom en toekomstig beroep van den Leerling, alsmede van de Namen, Voornamen en Woonplaats der Ouders of Voogden.

Het Bestuur voornd. en in zijnen naam:
C. U. J. HUBER, *Secretaris.*

*** BUITENGEWONE VERGADERING van de LEDEN der AKADEMIE ***MINERVA***, op DONDERDAG den 20sten Augustus 1857, des avonds te 6½ uur, in het LOKAAL der AKADEMIE. — DELIBERATIËN en BESLUIT ter verandering van art. 33 der Wet.

Het Bestuur der Akademie voornd., en in zijnen naam:
C. U. J. HUBER, *Secret.*

Programma.

De **COMMISSIE** belast met het regelen der **feestelijke herdenking** van **Groningen's bevrijding in 1672,** heeft het genoegen, ter kennis van hare Stad- en Gewestgenooten te brengen, dat de aanstaande **GEDENKDAG** (VRIJDAG den 28sten Augustus) op de volgende wijze zal worden gevierd:

1) Des morgens te 10 uur zal er een GODSDIENSTIG MUZIJKFEEST plaats hebben in de Martinikerk, waarbij als Spreker zal optreden de Heer Ds. MOLTZER.

2) Te 12 uur. KEURING van het schoonste Span INLANDSCHE PAARDEN, voor de Societeit van Mejufvr. de Wedw. BONTEKOE.

3) Te half 3. HARDDRAVERIJ buiten de Ebbingepoort.

4) Te half 7. Eene TOONEELVOORSTELLING in den Schouwburg, terwijl er te gelijker tijd MUZIJK wordt gegeven in de Societeit *de Harmonie.*

5) Te 10 uur. VERLICHTING van een ROMEINSCHEN TRIUMFBOOG, door GAS, voor de Korenbeurs op de Vischmarkt. Hierbij zal de MILITAIRE MUZIJK zich gedurende een uur doen hooren, terwijl er tijdens die Gasverlichting, van wege de COMMISSIE eenige VUURWERKEN zullen worden ontstoken op de Groote Markt.

De BEWIJZEN van TOEGANG voor de Kerk, à 25 Cent, en het PROGRAMMA voor die gelegenheid, à 5 Cent, worden verkrijgbaar gesteld bij Mejufvrouw BONTEKOE en bij den POLITIEMEESTER van Martini Kerk; terwijl de BEWIJZEN van TOEGANG voor de Harddraverij, à 25 Cent, te verkrijgen zullen zijn bij Mej. BONTEKOE en op het LAND tijdens de Harddraverij.

De Commissie acht het overbodig hierbij het verzoek te voegen, dat men door het uitsteken van VLAGGEN de Stad een feestelijk aanzien geve, daar ieder Ingezeten of Gezagvoerder van Schepen gaarne het zijne zal bijdragen om het genot van den feestdag te verhoogen.

De Commissie voornoemd:
H. WOLTHERS, *Voorzitter.*
P. W. van HEIJNINGEN BOSCH.
A. van CALCAR.
J. DIEPHUIS.
P. HOFSTEDE de GROOT.
H. LUNSINGH.
J. MEIJER.
U. G. SCHILTHUIS, Jz.
J. J. SORMANI.
H. J. TRIP.
F. de WITT.
J. SURINGA, *Secretaris.*

HOORNMUZIJK,

op aanstaanden DONDERDAG den 13den Augustus, in den Tuin van het KOFFIJHUIS **Schoonoord,** buiten de Heerepoort.

R. BIERLING.

ZANGVEREENIGING

Westerkwartier.

ZANGFEEST te ***NOORDHORN***, op WOENSDAG den 9den September 1857.

Tot berigt voor de Zangers dient, dat gezongen zullen worden de nommers 2, 6, 7, 10, 12, 13, 15, 19, 21, 22 en 23.

Namens het Bestuur:
P. DIJKSTERHUIS,
Secretaris.

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

*** Bevallen van een' ZOON Jacoba Buining, Echtgenoot van

D. J. WIERSMA.

Burum, 6 Augustus 1857.

*** Heden beviel van een ZOON J. R. Heidema, Echtgenoot van

J. de COCK ROUAAN.

Warffum, 7 Augustus 1857.

*** Heden beviel van eene welgeschapen DOCHTER E. E. Emmrik, geliefde Echtgenoot van

J. L. SCHAAP.

Groningen, 9 Augustus 1857.

*** Heden beviel van eenen ZOON F. Meijer, geliefde Echtgenoot van

L. MEES,
IJzerkooper aan de Vischmarkt.

Groningen, 10 Augustus 1857.

*** Mijne geliefde Echtgenoot A. H. Busscher beviel heden van eenen ZOON.

Groningen, 11 Augustus 1858.

N. ROST, E.Zoon,
in *Wijnen, Likeuren, enz.*

*** Heden overleed alhier de WelEdel Gestrenge Heer Mr. JEIPE ONNE ONNES, in den ouderdom van 45 jaren, tot diepe droefheid van zijne eenige Dochter en verdere betrekkingen.

Groningen, 5 Augustus 1857.

Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed zeer onverwacht, na een hevig lijden van vier dagen, mijn hartelijk geliefde Echtgenoot DOEDE PIETERS RENSEMA, *Landbouwer* op de *Roode Haan*, onder *Engelbert*, in den ouderdom van bijna 46 jaren; mij uit een' genoegelijken echt van 24 jaren nalatende 9 Kinderen, van welke sommigen te klein zijn dit groot verlies te beseffen.

Hoe zwaar ons deze slag treft, gevoelt ieder die den Overledene in zijn werkzaam en nuttig leven gekend heeft. Het geloof aan Gods vaderlijk albestuur lenige onze smart.

Roode Haan, 10 Augustus 1857.

MATJE R. ter STEEG.

*** Door de Erven **C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA**, te *Groningen*, wordt met het beste succes gedebiteerd:

De Katholieke
EN
Protestantsche Natiën

ONDERLING VERGELEKEN
UIT HET DRIELEDIG OOGPUNT VAN
Welvaren, Verlichting en Zedelijkheid.
DOOR
NAPOLÉON ROUSSEL.
Met eene Voorrede van
Prof. P. HOFSTEDE de GROOT.
2 Deelen. Prijs *f* 7.00.

Aan de Inteekenaren is verzonden:

No. 16 van den **Jaargang voor 1857** van

De Huisvriend,

Gemengde Lectuur voor Burgers in Stad en Land,
VERZAMELD DOOR
J. J. A. GOEVERNEUR.

Inhoud: De mensch-tijger; Javaansche schets, naar Fr. Gerstaecker. — Bij het eten van Hollandsche appels; door H. Prange. — Een kijkje in de keukens der ouden. — Bloemen en bouquetten. — Julij — Hooimaand; door W. Seymour Mulder. — De Amazonenhoed. — Frans.

Jaarlijks verschijnen 26 Vellen roijaal octavo, tegen den prijs van *f* 3—00.

De **VOOGDEN** van ***HEILIGEN GEEST-GASTHUIS*** te *Groningen* gedenken bij inschrijving aan te besteden: de **levering** van **2000 Tonnen BAGGERTURF.**

De Voorwaarden liggen ter lezing in het GESTICHT, waar de Inschrijvingsbriefjes en Monsters vóór of op den 26sten Augustus e.k. moeten worden ingezonden.

G. SICMAN,
Boekh. Voogd.

HEDEN WOENSDAG NAMIDDAG

te 2 uur, ten Huize van den Commissionair J. WESTENBORG, in de Sledemennerstraat alhier, de geannonceerde verkooping der tot diens Faillissement behoorende **ROERENDE GOEDEREN,** waarbij nog:

Een best **GOUDEN OORIJZER.**

HEKKEMA & BARLINCKHOFF.

*** Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINT[illegible]** Notaris te *Groningen*, zal, op MAANDAG den 7den [illegible]tember 1857, des voormiddags te 10 uur, en volgende [illegible]gen, voor de Behuizing door wijlen Jonkhr. Mr. T. J. [illegible] IDDEKINGE bewoond, aan het Loopende Diep, bij den Walburgsboog te *Groningen*, publiek worden verkocht:

EEN AANZIENLIJKE INBOEDEL

bestaande uit: Extra fraaije MAHONIE- en EIKENHOUTEN MEUBELEN, groote en fraaije SPIEGELS en SCHILDERIJEN, eene aanzienlijke hoeveelheid fraai OUDERWETSCH BLAAUW en BONT PORSELEIN, ROOD OOSTINDISCH AARDWERK, waaronder een extra fraai **JAPANSCH KABINETSTEL** van 5 stuks; KRISTAL, GLAS, AARD[illegible] en VAATWERK, KOPER-, TIN-, IJZER- en BLIKGOED, OPEN-HAARD- en KOLOMKAGCHELS, VLOERKLEEDEN en CARPETTEN, BEDDEGOED, LINNEN- en T[illegible]FELGOED, veel **HUISHOUDELIJK ZILVER,** voorts onderscheidene fraaije **JAGTGEWEREN** [illegible] ander **JAGTGEREEDSCHAP,** eene aanzienlijke partij REGTSGELEERDE en LANDBOUWKUNDIGE **BOEKEN,** waaronder *DALLOZ, VOORDUIN* en de[illegible]lijke, en hetgeen meer zal worden gepresenteerd.

Te bezien Vrijdag en Zaturdag bevorens, van 11—5 uur, [illegible] Bewijzen van Toegang, voor **10 Cent,** ten Kan[illegible] van den Notaris te bekomen, terwijl mede verkrijgbaar [illegible] zijn de CATALOGUS voor 25 Cent, ten voordeele van [illegible] Algemeene Armen.

NB. Het **JAGTGEREEDSCHAP** zal [illegible]kocht worden DINGSDAG den 8sten Septem[illegible] 1857, des voormiddags, en de **BOEKEN** op DONDE[illegible]DAG daaraanvolgende, des avonds te 6 uur.

Een **WOONHUIS** met 7 of meer KAME[illegible]

IN KOOP OF HUUR,

of eene **BOVENWONING** met die ruim[illegible] wordt gevraagd bij J. RÖMELINGH, in de Heerestraat [illegible] *Groningen.*

UIT DE HAND TE KOOP

Een **HEKTJALK** met kompleten INVENTARIS, groot 40 Roggelasten. Te bevragen bij [illegible] Kapitein J. O. HOEKSTRA, liggende aan de Zuiderhelling.

C. B. BUIJS,

Portretschilder- en Teekenmeester,
Guldenstraat, K no. 6,

heeft de eer te berigten, dat er bij voortduring gelegenheid is ter plaatsing van **JONGENS-** en **MEISJES LEERLINGEN** op zijn CURSUS van LESSEN in [illegible] TEEKENEN naar MODELLEN en naar de NATUUR [illegible] tegen *f* 4,00. Hij beveelt zich verder aan in het geven [illegible] **PRIVAATLESSEN** in het TEEKENEN en SCHILDEREN, alsmede in het **MAKEN** van zijne welbekende **PORTRETTEN** in **OLIEVERW,** à *f* 10,00, en [illegible] naarmate der grootte.

MAGAZIJN VAN PIANO'S,

H. DE WIT, Turftorenstraat

op nieuw uit ***Parijs*** ontvangen: een groot assortement **PIANINO'S,** uit de gerenomeerde Fabrijken van ERARD, BLONDEL, FLEIG, AUCHER, ZIÉGLER en BERNHARDT, EN[illegible] alsmede eene aanzienlijke collectie (goed geconserveerd) **bespeelde PIANO'S** en **PIANINO'S,** waar[illegible] der eenigen uit de Fabrijk van BROADWOOD te *Londen* [illegible] te zamen 70 in getal.

TUINBOONENTEELT.

Algemeen is het gebruik, **DROOGE BOONEN** op de plaats, waar zij zullen groeijen, in den grond te leggen. Beter zal het zijn, deze **pooters** eerst in den gro[illegible] te laten kiemen, en daarna ze op de bestemde plaats te brengen; ook mag wel wat **molm** van **ligten Turf** [illegible] den grond gemengd worden: dan zal deze handelwijze min[illegible] misgewas en moeite opleveren; althans is het geheel onnoodig den grond in 't vervolg met water te besproeijen.

P. D. C.

TE HUUR:

SNIJBOON- en KOOLMOLEN[illegible] bij P. JACOBS, in de Nieuwe Boteringestraat, het tweede Huis van het Nieuwe Kerkhof naar [illegible] Poort, Oostzijde, letter N no. 189.

HOORN.

Beste STRAATVUILNIS, à ***f* 1.75** per K[illegible] El. Te bevragen bij den Baas der Mestbeldt.

BROEKMAN *q.q.*

Van de Protest. Godsdienst,

wordt gevraagd te *Groningen*: een **SCHRIJVER,** niet beneden de zestien jaren, [illegible] bekend met de vier hoofdregels der REKENKUNDE. Opgave per franko en vlug geschrevene Brieven; inhoudende woonplaats en alwaar informatie (wegens laatste Betrekking) zijn te bekomen, onder de [illegible]ters W. K. S., aan den Heer G. K. de JONGE, in [illegible] waren, Oude Ebbingestraat alhier.

Op een ***KANTOOR*** ter dezer Stede wordt gevraagd een **BEDIENDE,** die eene fra[illegible] hand schrijft, goed kan REKENEN en [illegible] goede GETUIGSCHRIFTEN is voorzien.

Adres lett. A. Z., aan het BUREAU dezer COURANT.

HULP VOOR ALLEN

die aan maagkramp, slechte spijsvertering, verstoppingen, diarrhæ, roode loop, aambeijen, maagpijn, maagwater [illegible] winden, opgezetheid, hartkloppingen, loomheid, lusteloosheid, duizeligheid, verzwakkingen en de honderd andere ziekten lijden, die uit eene gedesorganiseerde spijsvertering voortspruiten,

biedt de **REVALENTA ARABICA.**

Hoe dikwijls werd vroeger niet dit eenvoudig middel voorbijgezien en de hulp ver af en op kostbare wegen gezocht. Thans is de **REVALENTA** zoo gunstig bekend, dat de meeste lijders er bij de eerste onpasselijkheid mede beginnen en zich dadelijk voor goed en in den grond genezen.

Het kan niet te veel gezegd worden, de meeste ziekten ontstaan uit slechte spijsvertering, uit de eene of andere stoornis in de toebereiding der sappen en kunnen dus door DU BARRY'S **REVALENTA ARABICA** genezen worden. Het gebruik daarvan kan nooit, in welk geval ook, eenig kwaad doen, de toebereiding is eenvoudig en [illegible] smaak kan voor iedereen lekker zijn; men maakt ze aan met room, wijn, zout of suiker, ieder naar zijne verkiezing; men zorge echter vooral, dat ze

GOED GEKOOKT WORDT,

waarop wij bijzonder aandringen moeten. Men zie daarover de kleine gebruiks-aanwijzing, die bij iedere Bus [illegible] afgegeven wordt en zorge dat daarbij met een weinig oplettendheid te werk gegaan worde.

De **REVALENTA** is te verkrijgen in onderstaande Depôts voor 87½ Cent, *f* 2, *f* 3,50, *f* 8 en *f* 16.

Er zijn vele nagemaakte soorten, men lette er op, dat men DU BARRY'S **REVALENTA** koope.

De Vrouw van T. OOLMAN, Landbouwer te *Voorst*, is door de Revalenta van koorts, waterzucht en algemeene verzwakking genezen; — Mevrouw de VRIES, op het Zieken te *'s Hage*, van maagkramp en keelpijn; — een jong Meisje te *Keppel* van tering en bloedopgeven; — de Heer BOISGONTIER, te *Parijs*, van maagontsteking (gastritis) en zijne Vrouw van eene ernstige leverziekte; — de Dochter van den Heer MARSTON, te *Jersey*, van verlies van geheugen en zwakke geestvermogens; — de Burggraaf Lord CHUCK, in *Toskane*, van jicht, verouderde hoofdpijn en gebrek aan geheugen.

Amsterdam, VERKOOPHUIS; *Assen*, H. P. A. van GORCUM; *Appingedam*, S. RITSEMA; *Delfzijl*, T. J. WIJNTJES; *Groningen*, C. RIKKERS en M. GAASBEEK; *Hoogezand*, F. M. DIKEMA; *Loppersum*, H. J. KUIPER; *Nieuwolda*, R. P. van CALCAR; *Noordbroek*, W. B. TEDINGA; *Pekela*, J. T. FELDBRUGGE; *Sappemeer*, Wedw. S. SCHELTENS; *Slochteren*, H. P. HOOGHOUDT; *Stads-Kanaal*, H. KREKEL; *Uithuizen*, J. SCHUURMAN NIEVEEN; *Veendam*, S. SAVENIJE; *Winschoten*, G. WASMAN, en in de bekende Depôts in de andere Steden.

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. van BOLHUIS HOITSEMA.